

31041

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ మే నెల 22 వ తేది సోమవారము

No. 43.

సంపుటము ౯

దుండుభినామ సంవత్సరము, వైశాఖ మాస బహుళ ఏకాదశి గం.

సంచిక ౪౩

అమృతం జనము

గాయము పుండ్లకు ఘనమయిన మందు.

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

అమృతాంజనము అమృతశబ్ద మాదినిగల మాయమందు గాదు.

నకలు మందులవలన మోసము గలుగును.

పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసము గలుగదు.

అమృతాంజనము అంజనశబ్ద మంతమున గల నకలుమందు గాదు.

అమృతాంజనమునకు సాటియేమందు అమృతాంజనమే.

అమృతాంజనం డిపో, { 6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, జార్జి టౌన్ - మద్రాసు.
తేక 109 ఫ్రేరికోడ్, ఫోర్టు - బొంబాయి.

చదివిచూడుడు!

మీరు కొనియున్నారా?

యోగ్యతావత్తములు!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధావధముల నేల కొనలేదు?

1. లోకామయనార కస్తూరిమాత్రం చే గుణములు నాకును నావద్దకు వచ్చు రోగులకు అతిశయ ప్రీతికరముగ నున్నది.

కె. కె. విశ్వానాథ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాక్లబజారుపేటి రంగూను, బర్మా.

లోకామయనార కస్తూరిమాత్రం జనులకు గలుగు సకలవిధ రోగములను పూర్తిగా బాగుచేయును.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూపు 1-4-0

సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు బలము నిచ్చు ఔషధము.

మొదడు దుర్బలము, ముఠ, తలవేడిమి, మలబద్ధకము, అతిశయించుట, కాంతిహీనత, గుల్మము, మూలరోగము, స్వప్నస్థలనము, శీఘ్రస్థలనము మున్నగువాటిని పోగొట్టి అమితమైన శుద్ధరక్తము నిచ్చుచు బలమును గలిగించును. ఇది మానవకోటికి గొప్ప వరప్రసాదము. 20 దినముల ఔషధముగల బుడ్డి 1 కి రూపు 1-0-0.

ముఖ్యగమనింపు:—మా కారాదారుల సౌకర్యార్థమై వాగుకోరుటచే మద్రాసు, నెం 831 తంబు శెట్టిపేటిలో మా బ్రాంచిని తెరచియున్నాము. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సాహ మొసగు కోరదము. వి. పి. ఆర్. లు మద్రాసు బ్రాంచినుండి పంపబడవు.

301-594)

సాశ్వత నెంకలచల పండితులు శ్రీశీతారావువ వైద్యశాల మైసూరు.

సక ద్రావకము.

చర్మ వ్యాధులు సాపల్ లోషన్

తామర, గజ్జి చర్మవ్యాధులు మొదలగు వాటి కిది త్వరలో నిజమైన గుణము నిచ్చును. ఇది సువాసనగల ద్రావకము. గుడ్డలకు మరకకాదు.

ప్రదరరిపు.

ఉత్తరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

Sapat & Co.
Kalbadevi Road, Bombay

[3404]

మలయచందనము

గనేరియా

అను సెంగోగమునకు కుతారము

పథ్యము లేదు. పిచికారీతో పని లేదు. ఎటుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల సెంగోగమును మూడు పూలలో మాన్పవచ్చు. స్త్రీలకును వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజౌషధము. (1251) డబ్బీ 1 కి రెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

వేమన.

(సంపూర్ణ జీవితము, బోధనలు)

కర్త:- వంగూరి సుబ్బారావు.

[వ్యాయమూర్తి శ్రీ వేపా రామేశ్వరంగారి పీఠాలో]

ఇదివఱకు వేమనను గూర్చి ప్రకటింపని చరిత్రాంశములు సేక్కు లున్నవి. చిత్రకటములతో

1-కి రూపు 2-0-0

ఆంధ్రక్షత్రియులు

ఈ చర్మపై జరిగిన వాదోపవాదములు. అద్భుతము.

రూపు 1-కి-0

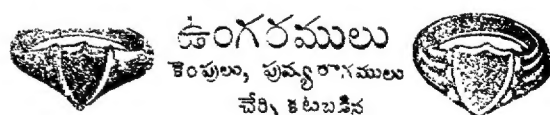
వెంటనే బ్ర.-య్యుడు.

(892-8268)

కమలకుటీరము,

ట్రిప్లికేను - మదరాసు.

పలువిదసాదాబంగారు

ఉంగరములు కంపులు, పువ్వరొగములు చేర్చి కట్టబడిన

ఉంగరములు మావద్ద తయారుగా నున్నవి వివాహ సమయములందు, డ్రామా, సర్క్సు, మున్నగు వాటిలో నుండు ప్రదర్శన

నకులకు బహుమతిగా నిచ్చుటకుతగినవి సకలం బంగారుకు ముగా నిచ్చుటకుతగినవి పూచీ నివ్య భుజన.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురునాగమి శెట్టి (1842) అందు కంపెనీ, నగలవర్తకులు

649 చెనాబజారుకోడ్డు, మద్రాసు.

BOON TO STUDENTS!!
SOVEREIGN
SPERMATORHOEPILLS
MAGICALLY STOPS EMISSIONS ORDER FOR COMPLETE CURE
M.V. RAMACHANDRARGOW, MARKET TANK, COCANADA

1. మహాత్మాగాంధీ ప్రబోధపద్యములు	0-1-0
2. మహాత్ముని దివ్యవాణి (వచనము)	0-1-0
3. భారతమాతపలుకులు (పాట)	0-1-6
4. స్వరాంజ్యోదోశనము (వచనము)	0-1-6
5. దేశీయపదము (చక్కనిపాట)	0-2-0
6. ఆంధ్రపౌరుషము (పద్యరత్నములు)	0-2-0
7. పంజాబుపాట (బొబ్బిలి కథనల)	0-2-0
8. దేశీయ కీర్తనలు 40 (పాటలుగలవు)	0-3-0
9. రామదండుపాట (రాఘమజన)	0-3-0
10. స్వరాజ్య ప్రబోధపద్యములు	0-3-0
11. మహాత్మాగాంధీ జీవితము	0-3-0
12. స్వరాజ్య భజనకీర్తనలు (60 గలవు)	0-4-0
13. లోకమాన్య బా॥గం॥ తిలకు హరికథ	0-8-0
14. స్వరాజ్యదర్పణము (కాంగ్రెసుకథ)	0-8-0

ఇతర స్వరాజ్యగ్రంథములు మావద్ద గలవు
స్వదేశపు స్తకశాల, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

మనకు స్వరాజ్య మెట్టిది కావలయును

బి. జే. ద్రానాథ టాగూరు

స్వరాజ్యము స్వేచ్ఛ మొనరిగ నుండవలయుగాని స్వపరిపాలన నామము గల మరయొకదాని నునుకరణముగ నుండగూడదు. అయితే భారతదేశమున పార్లమెంటరీ ప్రభుత్వమును అసత్య నిరర్థకపాలనా విధానరూపము మనకన్నుల మిరుమిట్లు కొల్పించుచున్నది. బోధముతో నెక్కువైదాని కందిచ్చు జటవస్తువునలే అది మన మానామోక్షములకు కన్నులయెరుట నెట్లబడినది. మారాజీనుజేత్తి లగు నాయకులు కష్టానంతలయొద్దను దీనిని తమయాద్యముగ నంకర-చి నిరర్థకముగ పాలనావిధానమును భారతదేశమునై మొల ప్రయత్నించుచున్నార. ఇవిధమున భారతదేశపుమందవ్యభాగము వెల్లివిరియచున్నది. మహాత్ముని మేధావిత్వానకు స్వరాజ్యవిధానము నిష్కారములగు సత్యము న్యాయము కాంతి, నిగ్రహములనై నాధానపడి యున్నదనియు, కావున నది యెందుకను పనికిరానిదనియు నిభి ప్రాయశచింత విద్యావంతులు, రాజకీయజేత్రల మనుకొనవారు యంగుయిండియా షితికాపాతకులలో లేకపోలేదు. స్వరాజ్యమును పార్లమెంటరీ నాగరకతనై నాధారపడి నిర్మింపవలెననియు, ఆ దువలన నిరంతరము పశ్చిమోత్తరదేశములలో నమిత లాభములు చేపూర ననియు నొక బలవత్తరమగు నొకటి వారిచ్చుదయ భరితముగావిచిరిచి వారి మనస్సులలో రాత్రింబవలును యావిధముగ నాలోచన చేయుచుండును. మొదలప్రభువుల సభ. నిరుత్సాహులగు జమీందారులను తాలూకాదారులను ఈసభను నిర్మించుటకు పరివర్తించు. వీరు తేనెచేయిని తేనెచందమువారు. ఏమాత్రము కష్టములేకుండ తేనెలెట్టిలనంది తేనెను త్రాగి తోడియ్యాలి కట్టపడి సమకూర్చుగా వానిని ప్రక్కననున్న పూలతోటలోనికి, తొక్కిలయినంతమంతవలెను గ్రోలు మండురు. ఇకను ప్రజల సభకు నిర్మింపవలయును. ఇందులకు మాత్రేరులు నువక్లను పనికివచ్చెదరు. వీరు యెన్నో చేమి దొరకునాయని భజించుటకు సిద్ధముగనుండి సమయమునచ్చేసి పొరుగుకాంయింటివై బడుదురు. ఈ సభలో నింకను మహాజనులు గొప్ప మాయకారులునుగూడ నుండవచ్చును. వీరు నరితైన బురుగులలో చేతులార దబ్బును వెనెట్టి, పంటలకాలములో దీని నంకను గావెలొగి జేర్చెదరు. ఈ అశుభిక రాజకీయజేత్రల యభిప్రాయము ప్రకారము, వై దెల్పవటంటి వ్యాపారములును, అనుభవజ్ఞులును పార్లమెంటు సభ్యులుగ నెన్నుకొనవలెనుగాని, వ్యాయ సత్య నిస్పృహ, దియాత్మకులగు పురుషులు, మహాత్ముని వంటి మానసికజేత్రల దృష్టి మాత్రము గానించువారు పనికిరాదు. మన స్వరాజ్యము ఆభ్యున్నతి బడసిన నాగరకతాభిరము నాధారము జేసికొని నిర్మింపబడవలెనని వారు జేర్చెదరు. అనారకత ఇంగ్లాండులో లెటనులకును, సాక్షులకును, చేమలకును, నాగ్రహులకును, కల్లులకును, వైటురోజులు, రెడ్ రోజులకును, జోపులకును, బివప్పలకును, ఎరితెలెత్త వాటికి, మేరీ రాసికిని, ప్రిటెండరులకును, వారి న్యాయవిగోధులగు i, ii, iii, iv, బార్లీ చక్రవర్తులకును సంఘటింపంభములతో నుచ్చస్థానమును బడసెను.

మనము ఇంగ్లీషు పార్లమెంటును అనుసరించి, అనతి కాలములోనే సంపూర్ణము బొందవలయునంటిమేని మనము అంతయును మార్పుజేయవలయును. మన ఢిల్లీ కాంగ్రెసుభలో రాజవాగ్రుజాతిలో జేరిన రాజులును, చితలేపురి బాతిలో జేరిన జమీందారులును, కక్కాబాతిలో జేరిన మోక్షీరులును మధ్యగతమువారు నుండి, కనుకటి మోటుకనపు పంచాయతుల వలె, పంటగాక రాత్రి 9 మొదలు మూడు గంటలవరకును సభ జేయవలయును. ఇవిధముగ, పాశ్చాత్యనాగరకత నును చిత్తురుతునుపుతో నొక్కసారి, ప్రకృత్యతను మెంఘాలెము, రాజ్యభక్తులకు తావిచ్చి పాలువెల్లుగువల్ల సట్టి కీడు వాటిల్లకుండ, చెడుగులన్నటి వలబట్టుటకు పనిజేయును.

నిలువెల్ల అనురాకారమును, అరేబియను వైట్టు కథలో సుప్రసిద్ధులగు వర్ణతమందు వసింపి వర్ణకును బోల్పడగు, నానాగతతను భారతమాత యాతినిజమున మోయ బలవంత పెట్టబడకుండునట్లు భగవంతు డనుగ్రహించుగాక! ప్రపంచ మంతటను నిజమగు నాగరకతనుభును వెదజల్లిన హిమవత్ప్రతి, చార్వతి, వైవమాత కెట్టి గతి పట్టుకూడదు. (యంగుయిండియా)

నమకాలికాభిప్రాయములు

జస్తిసుపార్తి

దక్షిణోత్తర హిందూస్థానమున సాంఘికస్థితియందర్బంత భేదమున్నది. ఉత్తరహిందూస్థానమున మతసాంఘిక విషయములయందు బ్రాహ్మణ, బ్రాహ్మణేతరులకు భేదమల్పము. కావుననే యచ్చలవారలలో వారలకున్న భేదములు గృహచ్చి గ్రములుగాం బరిగణింపబడుటయందు నాత్మ్యమేమియును లేదు. తక్షిణ దేశము నందలి ప్రభేదంబులను నిష్పాత్తికముగాం జరికిరించిన యెడల మనస్సంకుటమును, విషాదమును, బోషమును గలుగకమానవు. దక్షిణాఫ్రికాయందు "ఇండియను"లెంత సేవముగాం జూడవలెను చుండినో యంతిచ్చును కేయమందుం గులు సేవముగా హిందువులు లేమ జన్మస్థానమునందే చూడవలెనుండిరి. కాన్రవిహితముని చెప్పి బ్రాహ్మణులు తమ విశేష కటాధికారమును బ్రాహ్మణేతరులపయ మాపించుట యాశారమునది. విద్యాంధము లేమిచే బూద్యులీదుర్జత దైవనిర్దమని తలపోసిరి కాని వ రమానకాలంబున బ్రాహ్మణేతరుల విద్యాభ్యాసముపార్జనజేసి తమ యవస్థ దిలకంపసారి. ఇతరులకు బోధింప మొదలిడిరి. కార్మిచ్చుబోలి నాంధ్రదేశము నలుగెలకుల సీ నూతనాభిప్రాయములు వ్యాపించుటజేసి యకాంతి బ్రాహ్మణేతరుల మనఃబులలో గుమిలి గుమిలి యగుబుగ బడుటబడెను. దాక్టరు నాయకు, శక్ పి. త్యాగరాజుకెట్టి మొదలగు వారు నిమిత్తమాత్రులేరి. నిష్కళంకమగు మతకుద్ధవరముతో వైవాహికంబడిన నాయకులీయద్యమమును నడపింపంగల్గి ఈయద్యమ మచితకాలములోనే బ్రాహ్మణేతరులకుం బెక్కులాభములు లభించెను. బ్రాహ్మణ పాదోడములే జేరింపబడవలెనుకొను స్వితేతరులకు నాత్మాభిమానంబు గల్గించెను. పలుకుండి చెచ్చించెను. అధికలాభ చేకూర్చెను స్వితేతరులయందుగూడ విద్యావంతులు, మానసియులు గలరని ప్రతిబలం బెల్లెను.

కాని యన్నియద్యమముల యందుబలై నీయద్యమమునగూడ మక్కుమూతి పిండియలు పుట్టుట కారంభించెను. పరార్థపరమము జేసికొని స్వార్థపరులు వాచాలత్వముం జూపబడుట దేరిరి. వీనికి ప్రతిఫలముగా నిష్కామబుద్ధితో బనిసేయువాగ తప్పక రాజులకు, గోనరింపవయ్య. ఏతెల్లకణముచే నిష్కల్మషమృదయు బుద్ధ్యమమున వైముఖ్యముం జాపుటయు, స్వార్థక్రియలు తమనియైన తెలుపే యద్యమమహంత బోధంబుటయు. కైక్కిలచ్చిచ్చియును వెనువెటనే కన్నట్టతోచ్చెను. స్వార్థగు బుద్ధ్యమమును నడపుటకు బూనుచుండుటచే ననుండులకు నాయకులయందలి విశ్వాసము మటు మాయమగుచుండెను. కేతు బ్రాహ్మణేతరీద్యమ మంతయు, కేతుగా నున్నది. పరస్పరవిశ్వాసము నరికించెడి. స్వార్థపరత్వము మొచ్చిచి. ఒకరు పలుకుబడితనము గడించుకొన్నచో నితిలకు వారియెడ సిద్ధాంతములు వెచ్చువెలుగుచున్నవి అతీకనాయకులును, నేరుదాటి తెప్ప తగులులెట్లు స్వభావము గల్గుతారును కర్ణధారి యును బూనజొచ్చివచ్చడెవ్వరి పుట్టెమునుగదని యద్యకి నమృతముండును? ఒకటిరెండుమాడలు బ్రాహ్మణులపయం బోటికినిచ్చి సంపూర్ణపరాజిరులయ యాయద్యమమవలనే జయమును గాంచినవారలకూడ నీయద్యమముపట్ల నావాసీద్యముం జాపుచుండ నితరుల కెట్లుండును? దాక్టరు నాయకులకున్న కార్యకూర్త్యమును, సర్ పి త్యాగరాజుకెట్టిగారినిచ్చి నిష్కల్మషమృదయును, రామాకా యజింగారికన్న యభిమానంబును పట్టువలయునున్న నాయకులకరిద్దం బయలుదేతున్న నీయద్యమము సుప్రభావెయంబునని తోచెను.

ఇప్పుడీ యద్యమము కడు సీ-స్థితిలో నున్నది. తల ప్రాణము తోకకువచ్చుచున్నట్లున్నది. దీనికి మరల నాపిరి సోయట యవశ్యమని చెన్నకట్టణములోనున్న మహానాయకులందోచి యద్యమ ప్రచారముం జేయవలయునని తలపోసినట్లున్నది. ఇందులకయి జస్తిసు షితికాకార్యాలయమున 7-5-22 తా|| ౪౪ పి. త్యాగరాజుకెట్టిగారి యాజమాన్యము క్రింద నొక సభజరిగెను. తమిళరాష్ట్రమునందుం బ్రచారముం జేయుటకు నొకసంఘమును, ఆంధ్రరాష్ట్రమునందుం బ్రచారముం జేయుటకు నొక సంఘము నేర్పించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘమునం తీక్రిందివారు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి (1) సి. రామలింగారెడ్డిగారు (2) పింజల సుబ్రహ్మణ్య కెట్టిగారు (3) కే. నూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు (4) కే. రంగయ్య నాయుడుగారు (5) గానాల రామమూర్తిగారు (6) కే. పా

లకష్ణయ్యగారు (7) ఆచంట నుత్పా రాయుడుగారు (8) బి. సి. యలిరాజులనాయుడుగారు (9) కోకా అప్పారావుగారు (10) పి. దొరసామినాయుడుగారు (11) కే. రామయ్యనాయుడుగారు (12) మునుస్వామినాయుడుగారు (13) టి. రామస్వామికాదరిగారు (14) పి. వి. కృష్ణయ్య చాదరిగారు.

పదఃపల్లకమిటీ సభ్యులుగా నిర్ణయింపబడిరి. వీరేమిచే నరో! వీరేమిచేయగల్గుదురో చూచెముగాక. వీరందరు గుఱి గూడి యాయద్యమమునకు నెట్లు జేయు పోవెదనో కనుగొనవలసియున్నది. ఈ కమిటీ లేర్పడి యు పు డే ప ది ది నములు కడచినవి. ఏమియును జరిగినట్లే కన్నట్టడు. కొందరికి వారివారి పేరులు కమిటీలో నున్నట్లు తెలియదు. కుర్చీలలోని నుంచుండి ప్రసంగములు చేయు వీరెట్లు జనసామాన్యముతో గలసి వారివిశ్వాసమును నెట్లు సమాకర్షింపబాలుడుగోకదా.

నూ గంటూరు మండలమునమాత్రము ప్రచారమున కిది తగిన యడ ననుటకు నందియాలేదు. నిస్సహాయవాదులు నివ్రుగుగప్పంబడిరి. వారు మరల విశ్వంభింపకమున్నె రంగస్థలమును స్వాధీనముం జేసికొనుట సమంజసము. కాని స్వాధీనముం జేసి కొనఁజాలు ధీమంతుల డున్నట్లు పొడట్టరు. గుంటూరు మండలమున వాయకుల మనుకొనుచున్న వారికింగల మనస్సులను ఏ త్యాగరాజుకెట్టిగారో, యే రామాకాయజింగారో నిర్మా లింపకున్న నొకరితో నొకరు కలిసి పనిజేతునుమాట హులిక్కి చెట్టు వెంయవార డొకఁడు దానిఫలము ననుభవించువారెదు మరొక్కడను సామెయే నిజమగుచున్నయెడల గలిసి పని జేచువలసిన యగత్యమును గన్నట్టరు. ప్రభుత్వోద్యోగములంది లాభము పొందిన పెక్కు రీ యు ద్య మము జట్ల నిరసనభావమునే చూపుచుండగా నితరులు దీనికై యెల శ్రమకొర్చి పాటుపడవలయును. కావున మద్యకప్రచారమునకు బయలుదేరకమున్న రామలింగారెడ్డిగారు దీర్ఘలాంచము జేయుట యత్నమని బా వించుచున్నాము. ఈ ప్రచారముకు ముందు ధనము సేకరింపవలసియున్నది. ఇది లేనిచో ప్రచారము నడవంజాలదు. ప్రజలనుండి యీడబ్బు ప్రోగు చేయుటకు మాత్రము మేమెప్పుము. ఈ యద్యమమువలన సేవల్లాభమేమి బొందలేదని లాలోన గుఱులుచున్న ప్రజాసామాన్యము నుండి భవస్వీకరణముకు గడంపోమేని యకాంతి ప్రబలమనదు. ప్రజలను స్వాధీనము జేసికొనవలయున్న మపకారములు జేసిచూపవలయును. కావున ప్రచారమునకు గావలసిన ధనము లాభము బొందిన నాయకులనుండి కనాలు చేయుట యత్నము. ఉద్యమమువలన లాభమును బొంది యాయద్యమమును బోషించుటకు సాయమేల చేయగూడదు? ఏల చేయుమని యడుగ గూడదు? ప్రజావిశ్వాసమును మాత్రము సంపాదింపవచ్చు నీయద్యమము నిర్వీర్యమని ముమ్మాటికి బాచటముగా జెప్పుచున్నాము (రెకుపత్రిక.)

ప్రకీర్ణం పన్యాసములు

మ|| పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు వంతులు గారిచే నకృష్టపూను వ్రాయబడిన వ్యాసములు జాలురకు, యువకులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకుం దగిన వివిధాంశము లిందు సంధ్యసేుద్ధిగ, సమయోచితముగ, హృదయంగమముగ, రచియింపబడినవి. ఈ గ్రంథమామూల చూడముగం జరిగిన విద్యార్థులకు: వెలుగునంగు, మనోహరమును, ప్రాణ గంభీరమునగు కైలి కలనటచుకొనుట కుపయుక్తముగ చుండును. యువకు లిందలి నచోనైపుణియు, భావగంభీరమును, హేతుబద్ధతయు గమనింపంగలరు వృద్ధు లిందలి చమత్కారములును, సదభిప్రాయముల గ్రహించి యానందింపంగలరు. భారతనారీ మను లిందలి సీతులను గ్రహింపంగలరు. విమర్శాదర్శవిమర్శావర్ణముకూడ నిందు ముద్రింపబడినది.

వెల రు 1-4-0 మాత్రమే.
వలయువారు:—
పానుగంటి రాజారావు,
ఫితాపురం అనివ్రాయవలెను.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాపనము

గాంధీ మహాత్ముని ఆరోగ్యస్థితి

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి అభయ ప్రచారము

మాలానా హజరత్ మోహనీ గారి సందేశము

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము జూన్ 7 వ తేదీని లక్నోలో సమావేశమగుట

అలిఘుడు నిందితుల నందరిని వదలిపెట్టుట

సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు, కిలాఫాతు కమిటీలు చేరి సభ చేయుట

పంజాబులో "భారతమాత" అను నూతనదేశ భాషాపత్రిక

పంజాబు రాజకీయ పరిస్థితులు మారుట

అసహాయవాదులకు విందొసగినందులకు యింటనుండి బహిష్కారము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

పశ్చిమ గోదావరి మండల కాంగ్రెసు సంఘము

మే 28 వ తేదీని చెందులూరులో సమావేశమగుట

గాంధీ మహాత్ముని ఆరోగ్యము

"లోకమాన్య" ఆను బొంబాయి దేశ భాషాపత్రిక మహాత్ముడు జబ్బుగ నున్నాడని వ్రాయుట

విజ్ఞాన క. భూతాతను విశేషము 20 వ తేదీ కని వారమునాటి "బొంబాయి ప్రాంత" పత్రిక కిట్లు వ్రాసెను.

అయ్యో, మరాఠీ వైదికపత్రిక యగు "లోకమాన్య" నిన్నటిదిను ప్రకటించినదానిబట్టి యావద చెజసాలనుండి తిరిగి వచ్చిన ఒక మూర్తీపేట సత్యాగ్రహము మహాత్ముడు చెజసాలలో కొమ్మునొప్పిచే-త్యాగ్రహముతో బాధపడుచున్నాడని వ్రాసియు విశదమగుచున్నది.

మహాత్ముని సతీతలకమున కామె భిక్షు జూమరుకు సెల వొసంగబడలేదని మనకు తెలియును. 15 మాసముల క్రిందట బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు తిరుప్రమరణ సంఘాధికారివారా చెజసాలలో గాంధీ మహాత్ముడు చిరీతికి ఆదరింపబడుచున్నట్లు ప్రజలలో విశ్వాసము కలుగ చేయుటకు యత్నించిరి. మరుసటిరోజున నేటిమోసమును బయల్పరిచిరి. ప్రమరణసంఘాధికారివారిలో ముఖ్యమైన విషయములను గురించి ప్రస్తావనయే లేదని శ్రీయత రాజగోపాలాచార్యులు గారందః లోపములను గురించి వివరముల వ్రాసిరి.

దయాదాక్షిణ్యములుగల గతర్పణప్రభువు బొంబాయి రాష్ట్రాధికారి నున్నాడనియు, పూర్వము ప్రజల విశ్వాసము ననుభవించుచుండి, ఇప్పుడు లిబరలు శక్తికములను పోలియున్నామని బలుకుచుండికు విడుగురు భారతీయులు ప్రభుత్వ పాలకవ్యవస్థతో తేరియున్నారని బొంబాయి ప్రభుత్వము ప్రభుత్వ తదనీనది. ఈకండివిషయములను గురించి వీరు గమనింపకపోవుట కడుకోచనీయము.

(1) ఏలయు మొదటి తేదీవరకు గాంధీ మహాత్ముడు ఏకాంతవాసమున ననుభవించుచుండెనా?

(2) ప్రమరణసంఘాధికారి ఏలయు 5 వ తేదీని ప్రకటించెట్లు మొదటితేదీనుండి మహాత్మునికి రాత్రులందు నిద్రించుట కొకవిధి ఇయ్యలేదా?

(3) మహాత్మునికి కావలసినన్ని ఫలములను, ద్రాక్షను కలములలో నిచ్చుచున్నారా?

(4) పండుకుట కలిసిక స్వంతవస్త్రములు గలవా?

(5) అతడు ఇకాఖిలులలో మాట్లాడుచుండుట కెలాటి ఆభ్యంతరమునైన గలవా?

మూడుమాసముల కొకసారి అతని బంధుమిత్రులు అతని సందర్శించుటకు ఆమజ్జ యొసంగబడునా?

మహాత్ముడు అసాక్షిగ్యుడై యున్నాడో బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు స్పష్టముగ తెలుపవలెను.

కాసనసభతో ప్రశ్నించుట

బి. బొంబాయి కాసనసభ సమావేశమొనర్చుటకు ఈవిషయమునుగురించి జి. బి. త్రివేదిగారు పంపిన ఈత్రశ్నోట ప్రత్యుత్తరము లియ్యబడునని తెలియుచున్నది.

(1) ఎర్రవాడ చెజసాలకు యం. కె. గాంధీగారిని పంపిన పిమ్మట అతనికి ఏతేదీనుండి (అ) ద్రాక్షను (ఆ) తలగడను కి. ఇతరవస్తువుల నియ్య ప్రారంభించిరో ప్రభుత్వమువారు దయచేసి తెలుపగలరా?

(2) ఏతేదీనుండి అతనికిని రాత్రులందు తాళములతో నిద్రించుటకు మార్గపెట్టిరి?

3 స్వంతవస్త్రసంబంధ మైన గ్రంథములనుబాడ అతనివద్ద నుండి తీసికొన్నారా?

4. అతడు చెజసాల ప్రవేశించినపిమ్మట అతనిమిత్రుల తిరిగి "నకరీక" "యంగుంబియా" పత్రికలను చెజసాలాధికారులచేరుట పంపినారా?

5. ఈపత్రికల నతనికి ఇచ్చివేయలేదా?

6. ఇకమిదట అతనిని బంధుమిత్రులుగల సందర్శించుటకును అతనికి కూర్చుండుటకును వీలైనవియ్యవలెనని ప్రభుత్వమువారు రాజాపించినారా?

7. చెజసాలలో నతనికి ఏకాంతవాసముకీ విధింపబడినదా?

8. ఇట్లు విధించినదెట్లు, అతడెచెజసాలలో విడితైదు సమాధించుచున్న ఇతిశ్రేణిలతో నతడెల మాట్లాడగలడడు? (బొంబాయి క్రాంతికీ).

"బొంబాయి క్రాంతికీ" వ్యాఖ్యానము

గాంధీమహాత్ముడు కొమ్మునొప్పి వైద్యకోశముతో బాధపడుచున్నాడనియు, అతని ఆరోగ్యము అసంక్షోభితముగ నున్నదనియు ఎర్రవాడ చెజసాలనుండి ఇటీవల విదలిపెట్టబడిన మూర్తీ సత్యాగ్రహ దొకడు చెప్పియు ఈమరమందలి దేశభాషా వైదికపత్రికలో ప్రకటించబడినది ఈ వాత్రను బాచిపెదన ప్రజలందరు కొంతవడి దిగులు పడుచున్నారు. మహాత్ముని ఆరోగ్యస్థితిని గురించి ప్రభుత్వాధికారుల తిరుగి యధాగ్రహము ప్రకటించుట అచేతుజీయము.

కస్తూరీబాయిగారికి తంత్రివా ర్హమిట్లు

గాంధీమహాత్ముని ఆరోగ్య మెల్లప్పుడని కస్తూరీబాయిగారు తంత్రివార్త నియ్యగా; ఎర్రవాడ కేంద్ర చెజసాలాధికారి తిరిగి నిట్లు తంత్రివార్త ప్రత్యుత్తర మొసంగెను:— "మీ భర్త సుఖముగను, తేనుముగ నున్నాడు."

బొంబాయి ప్రభుత్వ ప్రకటన

గాంధీగారు చెజసాలలో జబ్బుగా నున్నట్లు ఈ సగరమందలి కొన్నివార్తాపత్రికలలో ప్రకటించబడినది. ఈ ప్రకటనలో నేలాటి సత్యము లేదు. గాంధీగారి ఆరోగ్య మేమాత్రము చెడలేదు.

మాలానా హజరత్ మోహనీ

ఒకమిత్రునితో సంభాషించుట

మాలానా స్థూరు ఆఫీ మాలానా హజరత్ మోహనీ గారిని సజగృతి చెజసాలలో సందర్శించెను. అతడు కాన్పూరు మునుండివచ్చి చెజసాలకు వెళ్లగా, జెయిల రతనిని మధ్యాహ్నము కి గంటలకు రమ్మని కాపెను. జెయిలరు మహారాష్ట్రుడు. అతడాలాగే మధ్యాహ్నము వెల్లినప్పుడు మాలానా హజరత్ మోహనీగారు నిద్రించుచుండిరి. కొంచెమునేపులో మేల్కొంచి అతడు మాలానా స్థూరు ఆఫీని కాగలిగియుకొనెను. కాజకీయ విషయములను గురించి చర్చింపవలదని జెయిలరు మధ్యాహ్నం చెప్పెను. వారు రెండుగంటలనే పతివీర్యముగ నొడొరులతో సంభాషించిన పిమ్మట దేశమోహనీ పంపిన వస్తువులను గైకొని మాలానా హజరత్ మోహనీ తనమిత్రునితో నిట్లు పలికెను.

"నే నిచ్చట సుఖముగ నున్నానని నా దేశీయులతో చెప్పవలసినది. వారికి కైకొంది కాంగ్రెసు ఉద్యమ ప్రచారమును జరుపవలెనని నామనోభీష్టము. నేను కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును సంపూర్ణముగ నంగీకరించుచున్నను, ప్రారంభించిన పనిని తుదివరకు జరిపి తీరవలసినదని నాదృఢాభిప్రాయము. అంత్యదశయందు మనకు విజయము కలుగనియెడల, అప్పుడేమి చేయదగునో నాలాచించెదము. నాకేకాభివృద్ధికారకు నేనెట్టి కష్టములనైన నొచ్చుకలను. నా కట్టికీడును విధించినను, నేను సంతోషముతో ననుభవించెదను. దేశోద్ధాతలు కాంగ్రెసు ఉద్యమప్రచారమును జరుపుటకు పలువుర నిధముగ నుండవలెనని నా కోరిక."

* * *

అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీ

జూన్ 7 వ తేదీని లక్నోలో సమావేశమగును.

జూన్ 7 వ తేదీ బుధవారమునాడు అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీ లక్నోలో సమావేశమగును. అచ్చట జరుగవలసిన కార్యక్రమమునుగురించి దేశీయమహాసభా సామాన్యకార్యదర్శి శ్రీయత పటేలుగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—

1. సామాన్యరాజకీయ పరిస్థితులు 2. వర్కింగుకమిటీకి ముగియదధ్యుల నెన్నుకొనుట 3. క్యాబ్రింజ్ కమిటీలు యాక ద్వారత లిలకుస్వరాజ్యనిధికి 100 కి 25 బడులు 5 చొప్పున చెల్లించవలెనని వర్కింగుకమిటీవారు చేసిన నిర్ణయముగురించి యోచించుట 4. సభాభ్యర్థనసలవుతో చర్చించదగిన ఇతర విషయములు.

* * *

అలిఘుడు అల్లకులు

నిందితుల నందరిని విడిచిపెట్టుట.

అలిఘుడు అల్లకులలో నెమ్మన జడ్జిదే క్షింపబడిన నిందితులందఱు జేటులు చేయగా, అల్లచాబాద్ న్యాయస్థాన అల్లకు రాయను అందరిని విడిచిపెట్టుట కాజ్ఞాపించెను. క్షింపబడుట తగిన సాక్ష్యము లేదనియు, నిజముగ ఘోరమగు కృష్ణము లొన్నవారు తప్పించుకొని వెళ్లుట అతిశోచనీయమనియు, నిర్దోషులను చెరసాలకు పంపుట ఇంతకంటె ఎక్కువ శోచనీయముగ నుండుననియు అతడు తీర్పు చెప్పెను.

* * *

సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు, కిలాఫాతు కమిటీలు

అల్లచాబాదు నగరమునా మే 29 తేదీని సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు కిలాఫాతు కమిటీలు చేరి ఒకసభ చేసెను. రాష్ట్రములందలి ప్రతిమండలమునుండివచ్చిన ప్రతినిధులందఱు చేరి నుమారు 400 మంది యుండిరి. పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు ఈసభ కరుదెచ్చి, అతివీర్ణముగ నుపన్యసించి, మోరీలులు నేపూగారి, తిలికము సభాధ్యక్షుల వహించెను. సభవారు ప్రకృతిరాజకీయపరిస్థితులను గురించియు, భావికార్యక్రమమును గురించియు చర్చించిరి. ఇంతకుట్టుకు ఏమితిర్యాకములు గావించబడలేదు. తేపువాడ చక్కబరును.

* * *

పంజాబు

మహాంతు నారాయణదాసు

నవాబాకేసులో క్షింపబడిన మహాంతు నారాయణదాసుగారు ఢిల్లీమండలచెరసాలకు మార్చబడిరి. అతనిని సందర్శించిన మిత్రుడొక డతనికి జగోషియనువాడ ఇయ్యబడినదనియు, చెరసాలాధికారు లతనిని మొదటితరగతి దుష్ప్రవర్తకులతె నాదరించుచున్నారనియు తెలుపుచున్నాడు. ఢిల్లీరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీ సహాయాధ్యక్షు డతనిని చెరసాలలో సందర్శించెను. చెరసాలలో మహాంతు నారాయణదాసుకు పట్టుబట్టల నిమ్మచుక్కాని అతడు తెలుపుచున్నాడు.

అసహాయవాదికి విందొసంగుట

ఇంటనుండి బహిష్కారము

వీహారు కేసు

(ఒక విలేఖరుడు)

పాట్నా, మే 15:—

నిరాకరణవాదికి విందొసంగుట సేరముగ పరిగణించబడి, అందులకు ఆ నిందితుడు యింటిని భూమిని వదిలి వెళ్లవలసిన శిక్షకు పాత్రుడు సేరమని రూపొందినది. కేసు విచారణలోనిననుకూలంగా పనిచేసినందుకు, ఇది సంతాపపరకరణలలో ఒకటిగా, సంతాపపరకరణాలు వీహారు రాష్ట్రములోని నోకరల్లా, అడిస్టాంట్ ముప్రకాంము సరియైనట్లైతే కాదు, అందుకొండలెగవారగు సంతాపాలు సవరించుచున్నాడు. క్రింది రికార్డులో 'మోతియా' అనుమాటకు యా రాష్ట్రములో ప్రయింపించు కాలగ్రెసు ఖర్చులకై కాలగ్రెసు ప్రకారము చేయింబింబి వసూలుజేయబడు పిడికెడు తియ్యమో యేధాన్యమో యనియ్యదు.

సంతాపాలు పరగణా, రాజమహాలు జిల్లా, సబ్ డివిజనలు ఆఫీసరు కోర్టులో.

చెవిన్యా మిసిలేయను కేసు నెం II-506-1921-22.

రిపోర్టు:—సంతాపాలు పరగణా రాజమహాలు జిల్లా సబ్ డివిజనలు ఆఫీసరు; ప్రతివాది; కీర్తక రఫీత్, బోరియా బజారు వాసప్రద్యుడు బోరియా సబ్ డివిజను, రాజమహాలు జిల్లా సంతాపాలు పరగణాలు

ఆగ్రదుమ్మీలు కాపీ

(ఆగ్రదుమ్మీలులో, సెంటరును, లేదీయ, ఆఫీసరు ఆగ్రదు సంతకమును, ఆగ్రదుపై తీసికొన్న చర్యయు వెలుపబడును)

నూతనజాతీయ దేశభాషాపత్రిక

లాహారు పురమందుర్తరలో "భారతమాత" యను నూతనజాతీయ దేశభాషాపత్రిక యొకటి ప్రకటింపబడునా. సంపాదకీయవర్గములో శసహాయోద్యమముతో తేరిన న్యాయవాది. ఆర్. గాంధీ, లాల్ బాల్బాంతు ఫాలకుగారలు తని చేసెదర. ఈ పత్రిక ఏకతమును అవలంబించెదగాని కాలగ్రెసు కార్యక్రమము వనుసరించి తని చేయు చుండును.

పంజాబురాజకీయపరిస్థితులు

"పంజాబు" పత్రిక పంజాబు రాజకీయ పరిస్థితులందరి విషయదశ అంతరించిట్లు ప్రాముఖ్యునిది. గోధుమల ధర తగ్గుటచే ప్రజలలో నాథిక అసంతృప్తికి కారణమందదు. అకాలీ లింగ బాగున్న లింగియన్లు కొందరు పలుకుచున్నార. ప్రధాననాయకుల నందరిని ప్రభుత్వమువాడు అరెస్టు చేసిన విమర్శలు, అకాలీల ఉత్సాహము క్షీణించినట్లున్నది.

పశ్చిమగోదావరిమండల కాంగ్రెసుసంఘము

మే 20 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ఏలూరుకు సమీపమున నుండే దెందులూ గ్రామములో పశ్చిమగోదావరి మండలకాంగ్రెసుసంఘము సమావేశమగును. ప్రాతర్నిర్వాహముల మార్చవచ్చును గాన సభ్యులందరు సభకు విచ్చేయవలెను.

కార్యక్రమము:—(1) ఏలూరుతాలూకా ప్రత్యేకవిధి, (2) జాతీయపాఠశాలల పోషణము—పరిశోధన, (3) ఖద్దరు విధానము, (4) తాలూకాలోకము అని దండు సారాంశాలుగా మారు నేడు తిలకించవలెను బంపి.

ప్రయినింగు సర్టిఫికేటును రద్దుజేయుట

విశాఖపట్నంలో ఉన్న ఒక పంచపాఠశాల ఈయధ్య జాతీయపాఠశాలగా మార్చబడినది. అందులో పనిచేయుచున్న నీలి అప్పలవర్మయ్య అను ఒక ఉపాధ్యాయుడు తాను జాతీయ పాఠశాలలో ఉన్నందుకు గాన తన ప్రయినింగు సర్టిఫికేటు ఏల గద్దులేయగూడదని నలు అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టరు అంజన చువదాభిక్షల తేమ్మగారు ఒకనోటీసు జారీచేసిరి. ఉపాధ్యాయుడు తాను మొదటినుంచీయు ఒక్కపాఠశాలలోనే ఒకే యజమానులవద్ద పనిచేయుచున్నాననియు జాతీయపాఠశాలగా మారినపట్టు ధర్మవిరుద్ధమైన కార్యములు ఏమియు తాను చేసెదమని నిష్పంజింపబడలేదనియు బహుయిచ్చిస్తానని డైరక్టురు గారికి పూర్వకముగా ఆయన ప్రయినింగు సర్టిఫికేటు నిలుపుదల చేయడమైనదని ప్రచురపరచిరి.

వల్లిమడుగుల కోదండరామస్వామి.

17-2-22. కీర్తక రఫీత్ గారు 21-2-22 వ తేదీని కోర్టుకువచ్చి బోరియా బజారునుండి యేల బహిష్కరింపబడదో తెలుపవలెను.

(సం) పి. యం. రాబర్టుస్. యస్. డి. బి.

21-2-22. నోటీసు తిప్పగింపలేదు. ఎవ్వరును కోర్టుకు రాలేదు. 28-2-22 కు వాయిదా వేయబడినది.

(సం) పి. యం. రాబర్టుస్. యస్. డి. బి.

28-2-22. రాత్రుడు, బోరియాకు రావలసినదిగా 2-3-22 వాయిదా వేయబడినది.

(సం) పి. యం. రాబర్టుస్.

2-3-22. కీర్తక రఫీత్ యొక్కను రాత్రుడు. బోరియాకు రావలెను.

(సం) పి. యం. రాబర్టుస్.

18-3-22 20-3-22 కు నోటీసు రావలెనని పంపబడినది. 20-3-22 కీర్తక రఫీత్ గారేదు. ఆయన బోరియా బజారు చాధరిగా నివసరకుండెను. బోరియా బజారులో నిరాకరణవాదుల ప్రచారము యెటులనున్నది తెలుపకపోవుటచే 1921 ఆక్టోబరులో నేను సస్పెండు చేసియుంటిని. అప్పటి నుండి యీ కాయన అసహాయవాదుల నాయకులలో నోకరని తెలియుచున్నది. ఆయన నేల ఆయురని నుంచి బహిష్కరింపబడదో 21-2-22 తేదీని వచ్చి తెలుపవలసినదిగా నును జేసియుంటిని.

ఆయన సాయంత్రము ఆలశ్యముగ వచ్చెను. మరల 28 వ తేదీని రావలసినదిగా కోరబడినది. కాని రాత్రుడు. ఆ నోటీసునే ఆయన చిన్నబుమాడుచు ఉపేంద్రభీతుగాడు క్రిమినలు లా సవరణ చట్టము 17 సెక్షను (1) క్రింద క్షింపబడిరి. నేను బోరియాకు 17 వ తేదీని వచ్చితిని. కీర్తనగ్రామములో తేలండ వెళ్లెను. ఈ నోటీసు రావలసినదిగా నును చేయబడినది కాని రాత్రుడు. కీర్తన బామంగవాడు 10 మైళ్లదూరమునను గ్రామమునకు వెలియుండుటచే నోటీసు ఆయన కొడుకు సురేంద్రునికై జారీచేయబడినది.

నేరములు

కీర్తన రఫీత్ పైన క్రిందినేడములు ఆపాదించబడినవి:—

1. ఈయన యింటని నిరాకరణవాదులకు మార్గదర్శకు, పండితులను, యితరులను ఉంచుకొనుటలో నాయకత్వము వహించెను. దీనికి బోరియాలోని బాధ్యులగును, రాంబేభాకర్ గారు ను, బజారులో అనేకములకు అల్లరులను, రాంబేగల్లును బలపరచెను.

కీర్తనరఫీత్ యిప్పుడు సాయంత్రం 3-15 గంటలకు వచ్చుచున్నాడు. ఆయన సమర్థితులు కొనుచు సాక్ష్యము నియ్యజాలరు.

(1) కీర్తన కొడుకులు నలుగురు తీవ్రమగు స్వచ్ఛంద సేవకులనియు, నిరాకరణవాదులనియు, తమయింట యితరులను అందోళనపరులను సత్కరించురని రఫీత్ లాహో చెప్పచున్నాడు కీర్తనగాక అజునగారులగునాడ వాలంటీరులని గణితేతరునాడ అదేవిషయమును జెప్పచున్నాడు.

కావున కీర్తన రఫీత్ నలుగురుకులను తీవ్రమగు నిరాకరణవాదులని తేలిచిరి. ఈ విషయములో తన కేసు యొక్క తెలియదని కీర్తన చెప్పటవచ్చు. ఆయన కొడుకులు వేరు వేరు జీవించుచున్నమాట నిజమే. కాని ఒకయింటనే వేరువేరు భాగములగా నున్నారు. అయితే కీర్తనరఫీత్ పేరనే యున్నది. ఇట్టిబాధ్యులకు సామమును వహించి దామిను బజారు 1 క్లాసు చాధరినుండి, తనకొడుకులకు అజ్ఞాపెట్టలేనివాడు ఆ బజారులోనుండ తగదు, ఉపద్రవకారి.

(2) ఆయన కొడుకులలో నోకరని ఉపేంద్రునకు క్రిమినలులా సవరణ చట్టము 17 (1) సెక్షనుక్రింద అరెస్టులు శిక్ష విధింపబడినవి.

మరియొకడు రాధాకామను అను నాతడు విచారణలో నున్నాడు.

(3) కీర్తన రఫీత్ సోదరుని అల్లుడు బచ్చేట్లు వాస్తవ్యుడు వైద్యనాథదత్తుడు బోరియా బజారులో కీర్తనరఫీత్ యింట్లో నోకరనిగాములలోనే యున్నాడు. మరియొకని యెవరినో గూడ అనుజ్ఞ లేకుండనే చాధరి యింట నుండినప్పటిను.

(4) నేడు (20-3-22) జిల్లావాలాపేడర బాబు బహు భగల్పూరు వాస్తవ్యులు ప్రేమసుందరబోసు అనువాదకు నిరాకరణవాదులు బోరియాబజారులో ఉదయం 7, 8 గంటల పుడు దిగిరి. వారు కీర్తన రఫీత్ యింట్లో ప్రవేశించిరి. ఒక్కడనేయుండి, భోజనముజేసిరి. వారు 1 గంటలకు వెళ్లితరుల వచ్చుటనేయుండిరి. కీర్తనగూడ యింతుండెను. ఆయన యా విషయములు కాదనటలేదు. ఇదియంతయు నెం 1 నేరమును

ఘనపరుచును. ఈ యిద్దరు నిరాకరణవాదులు ను బోరియా బజారులో నేనెవరి యింటనుగాక, కీర్తనము ఆయన కొడుకులను ఉన్నయింటనే సత్కరింపబడిరి. ఇతర ప్రదేశములనుండియు అనోళన పరులతో తమకు సంబంధము లేదని బజారువా రిందరు వదలు కొనగా కీర్తనము క్రితయినకొడుకులను వారి లోపలకు తానిచ్చిరి.

ఈయన యీ బజారులో నివసించుటకు తగిన ప్రవర్తన గల్గి యుండలేదని నా ఆభిప్రాయము. అందుచే, భగల్పూరు డివిజను కమిషనరు ఉత్తరువు ప్రకారము దామిను బజారు పట్టా 2 (జి) నూ త్రిము ప్రకారము అదామినులోని యిండ్లనుండియు బహిష్కరింపబడవలెను. ఇట్టివాడు దామినుకు ఉపద్రవకరుడుగ నుండునని నేను వెల్లుచున్నాను.

దేవ్పూట్టి కమిషనరుకు పంపడమైనది

(సం) పి. యం. రాబర్టుస్. యస్. డి. బి. కాంపు-బోరియా.

మరియొక నేరముగూడ గలదు. ఆ గ్రామములో దుర్గా కావా గలదు. అది ఒక పక్కాభవనము. మంచి కాంపౌండు గలదు. నేను మార్చి 17 వ తేదీని బోరియాకు వెళ్లి నపుడు ఉదయం 9 గంటల పుడు దుర్గా కావాకు వెళ్లితిని. అచట వసారాలో వాలంటీరులనే కులు భగల్పూరు మహమ్మదీయులను బోరియామెమినులను అనేకమంది సంతాపాలు తేలి, కావాలనుండెరి. దుర్గాకావా వాలంటీరులందు ముఖ్యస్థానము. ఆ కాంపౌండులో మరియొక యిల్లువేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నటుల కొయ్యలు పాతుటయు కప్పు తయారు చేయుటయు పూర్తికై కప్పటకు సిద్ధముగ నుండుటయు గాంచెను. ఆ బజారు హిందువుల లండలు ను దుర్గా కావా మార్చి నే జి తెలుసుకొంటేయు కీర్తక రఫీత్ ఆయన సోదరులని జెప్పిరి దుర్గాకావాలో వాలంటీరులు ఉండుటయు, ఆ కాంపౌండులో మరియొక యిల్లుకట్టుటయు, కీర్తనరఫీత్ అవకాశం వహించుట జూడ ఆయన బోరియాబజారులో నిరాకరణవాదుల ముఖ్య నాయకుడని తెలియగలదు.

నేను 17 వ తేదీని యింటకు వచ్చినపుడు ఆ కాంపౌండుగ భగ్నవిహీనముగ నుండెను. బజారులోను, సంతాపసహారీయా గ్రామములలోను మోతియాబియ్యము వసూలుజేయు నాటి కరకునాడ వాలంటీరులు అక్కడంతట నుండిరి. మోతియా బియ్యమును, కేసరి మున్నగునవియు, దుర్గా కావాలో గాని న్నించెను.

కీర్తనరఫీత్ నాకు విచారణగా బోరియాలోని దామిను బజారులో నిరాకరణవాదుల నాయకుడని తోచుచున్నది. నే నాయనను గూర్చి చాల వార్తలు వింటిని. నేను యిప్పుడు ఈ యూరు వచ్చిపుడు అని ఘనపరుచెను.

దేవ్పూట్టి కమిషనరుకు పంపడమైనది. (సం) పి. యం. రాబర్టుస్. యస్. డి. బి. కాంపుబోరియా నెం 1927 రు తేదీ 31-3-22.

దేవ్పూట్టి కమిషనరు రిమూర్కులు

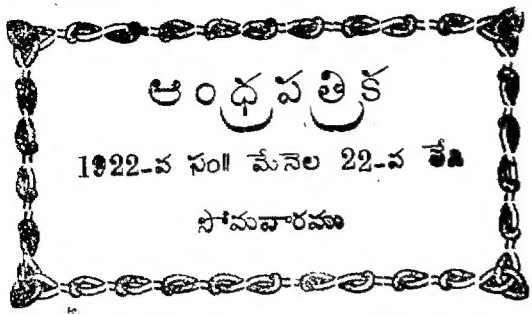
కీర్తన రఫీత్ ప్రవర్తనములన దామినులో నివసించ దగదని ప్రత్యక్షముగ తెలియుచున్నది యస్. డి. బి. తెల్పిన విషయములేగాక యీయన ప్రవర్తనమును గూర్చి నేను బోరియాకు వెళ్లిపుడు తెలిసికొంటిని. బజారుచాధరిని నుండి సస్పెండు జేసినపిదప నుండియు నిట్లు జరిగెను. ఆయనకు మంచి మోచ్చరిక. యిచ్చి సస్పెండు చేయబడినది. ఆయి తే కీర్తన ప్రవర్తనము అక్కడ కక్కడకు చెడి పోయెను. ఆయన బోరియాలో నిష్ఠననాయకుడయ్యెను. ఇక నాయనకు వదలివేయుట ఉపద్రవకరముగ నుండును. దామిను లో కాంతియుండుటకు కీర్తన రఫీత్ నున్న ఆయన కుటుంబమును వెడలగొట్టవలయును. కావున కమిషనరుగారు దామిను బజారు పట్టాకాణ 2 (జి) ప్రకారము ఆయనను బహిష్కరించుటకు ఉత్తరువునియ్యవచ్చును (సం) పి. సి. డేవిస్ దేవ్పూట్టి కమిషనరు. నెం 1237 తేదీ 4-4-22

ఉత్తరువు

2-4-22, రాజమహాలు సబ్ డివిజనలు ఆఫీసరు యొక్కయు, దేవ్పూట్టి కమిషనరు యొక్కయు నివేదికలవలన కీర్తనరఫీత్ అదామినులో నుండగదని నాకునచ్చింది. ఆయనను తామినుబజారు పట్టాకాణ 2 (జి) ప్రకారము బహిష్కరింపవచ్చును. (సం) పి. సి. డేవిస్. కమిషనరు 2890 తేదీ 17-4-22

15-4-22 రాజమహాలు యస్. డి. బి. గారికి ఫర్వార్డు చేయడమైనది.

(సం) పి. సి. డేవిస్
దేవ్పూట్టి కమిషనరు.
(హిందూ)

గాంధీమహాత్ముడు : ప్రస్తుత చంద్రుడు

ప్రస్తుత చంద్రుడాయితే గారు మహాత్ముని ననుసరింపుడని భావించియుంటున్నాము. ప్రస్తుత చంద్రునికి, గాంధీ మహాత్ముని రాజపు సందేశము మొదట నమ్మకము పుట్టినది. సాత్త్విక శాస్త్రమును తడవనీయక నభ్యసించి, అనేక పరిశోధనల గావించి, ప్రపంచమునం దంతటను పేరొందిన ప్రస్తుత చంద్రునికి, మా మూలు రాజపు ప్రయోజనము గోచరింపకుండుట వింతగాదు. స్వాతంత్ర్యోద్యమము విశ్వాసము గల వీరికి, పల్లెటూరివారు ఆలంబించెడి సాధనము మోటుగ గనుపించియుండవచ్చును. ప్రస్తుత చంద్రుడు, సాత్త్విక దృక్పథమును మతసాంఘిక రాజకీయాది విషయములం దలంబించినను, మితవాదకోటికి జేరియున్నను, సత్యాగ్రహతత్పరుడై జీవితము గడపుచుండుటచే, సత్యము స్ఫురించిన వెనుక దానిని వివక్షించుట. భగవద్గీత ప్రధానమని ఎంచెడివానికి, సత్యావలంబనము సహజము. శాస్త్రీయకర్మాగారములలో కాలమునంతను గడుపుచున్న ప్రస్తుత చంద్రునికి, మహాత్ముని సందేశము వెలుగు నొసగెను. హిందూదేశపు భావ్య భృదయమునకు రాజుమే ప్రధానసాధన మను సత్యము వారికి కరతలామలక మయ్యెను. ప్రస్తుత చంద్రుడు వెంటనే తమ పనులను విడిచి, రాజపు సందేశమును వ్యాపింపజేయుటకు బయల్దేరినను, స్వరాజ్యము సిద్ధించిన పిమ్మట, మరల ప్రకృతి శాస్త్ర విషయముల గూర్చి యోచింపవచ్చునని వారికి దోచెను. ముందు దేశదారిద్ర్యము లోలగి బోవలయును. ప్రజలకు నొంపకదమగు జీవనాధారము లభింపవలయును. ప్రధానావసరములగు తిండియు, బట్టయు దొరకవలయును. ప్రజల కత్త విశ్వాసమును, ఆత్మశక్తియు యలవడవలయును. ఇక్కార్యము ముందుగ సఫలము గావలయును. ప్రస్తుత చంద్రుడు డండుచే యితరపనుల నన్నిటిని కట్టిపెట్టి, మహాత్ముని సందేశమును నిర్వహించుటకై తన శక్తినింతను వినియోగించుచున్నాడు. ఇదివరకే ఆడంబరరహిత మగు జీవితమార్గము సవలంబించుచున్న ప్రస్తుత చంద్రునికి, మహాత్ముని సందేశము కడుప్రీతికరముగ నుండుట సహజము. రానురాను మహాత్మునిపై నాతనికి గల భక్తిభావ మతిశయించుచున్నది. మహాత్ముని నిర్బంధము, వారి కార్యోత్సాహమును మరింత ప్రజ్వలంపజేసినది.

గాంధీమహాత్మునియందు, జాతీయాత్మ మూర్తిభవించె నని, ప్రస్తుత చంద్రుడు హెచ్చరించెను. ఇందుకు సంతోషమేదియు లేదు. మహాత్ముని అందరును సమానముగ ప్రేమించుచున్నారు. అతడు మహాత్మునియంతో భారకు డని, మహాత్మునియంతో లెంచుచున్నాడు. క్రైస్తవులు, మహాత్ముని జీవితమును క్రీస్తుజీవితముతో బోల్చుచు, క్రీస్తుసంబోధనల కర్మ విపుడై యనుభవమునకు వచ్చుచున్న దని

దెలుపుచున్నాడు. అహింసాసిద్ధాంతమును వెదజల్లిన బుద్ధునికి పిమ్మట, అహింసపట్ల అట్టిపట్టుదల జూపినవారు గాంధీమహాత్ముడే యని జాడలు కొనియాడుచున్నారు. జాడదేశములలో మహాత్మునిపై సనురాగ మతిశయిల్లు చున్నది. మరి యొక యవతారపురుషుడు దుదయించెనని హిందువు లెంచుచున్నాడు. తమ్ము నుద్ధరించుటకు బయలుదేరిన రక్షకుడని నిమ్మజాతులవారు తలంచుచున్నారు. పూర్వాచారపరాయణులును సంస్కృతమును గూడ మహాత్ముని గౌరవించుచున్నారు. ప్రపంచములో నన్నిదేశములవారు, మహాత్ముని వంశకులను దృష్టిని నిగుడించి యున్నారు. ఇందుకు కారణమేమి? మహాత్ముడు దేశమత కాలభేదముల నతిక్రమించి, ఉన్నతపీఠము నధిరోహించి యున్నాడు. మతములన్నిటిలో నిమిషియున్న మహాత్మునిమును కనుగొని దానిని అనుష్ఠించుటచే, అన్ని మతముల వారును తమ తమ మతములు వారియందు క్రొత్త బింబించుచున్నట్లు గ్రహించుచున్నారు. మహాత్ముని యువదేశము ఒక కాలమునకును ఒకదేశమునకును మాత్రమే గాక సర్వకాలమునకును సర్వప్రపంచమునకును బనివచ్చునని భావించుచున్నాడు. సత్యమును అహింసయు సార్వభౌమికములగుటచే, ఎల్లపుడును అనుష్ఠింపదగినవి. నాశనరహితములై శాశ్వతమగు ధర్మముల నాధారపరుచుకొనునపుడు, దేశకాలభేదముల కవకాశమెక్కడ నుండును? ప్రస్తుత చంద్రుడు దెలిపినట్లు, గాంధీమహాత్ముడు హిందూదేశ దక్షిణాఫ్రికాలాభములకొరకు మాత్రమే గాక, మానవకోటి కొరకు కృషి సలుపుచున్నాడు. అట్టివారియందు, హైందవాత్మ మూర్తిభవించి యుండుటలో నాశ్వర్యమేమి గలదు? వారు ఉపదేశించిన కద్దరు మంత్రము దేశీయుల హృదయములను సంచలంపజేయుటకు కారణమిదియే గద.

గాంధీని నిర్బంధించి రెనిన, హైందవజాతిని నిర్బంధించినయే భావింపవలయును. హిందూదేశమునకును, గాంధీమహాత్మునికిని నిర్బంధవిముక్తి గలిగించుటకు, మహాత్ముని యాజ్ఞలను నెరవేర్చుటయే కర్తవ్యము. భారతీయులు ఆత్మను మరిచుచుండిరి. కొలదిమంది యైశ్వర్యమే దేవైశ్వర్యమని తలంచుచుండిరి. కపటనాటకసూత్రధారులకు సొంపు మాలవాల మయ్యెను. తరతరములనుండియు వచ్చుచున్న దుస్థితి మరింత హెచ్చు గాజొచ్చెను. ఇట్టిస్థితిలో దేశమర్గమి తొలగించుటకు మహాత్ముడవతరించెను. ఆతని మహిమను నేడు గ్రహింపని వారు లేరు. మహాత్ముడును ప్రస్తుత సమయమున నేరస్థుడయ్యెను. లోకోత్తరపురుషులకు సంభవించిన యిడుమలు మహాత్మునికి తప్పవయ్యెను. గాంధీ మహాత్ముడి కాలమునకు నిజముగ నేరస్థుడనియే, ప్రస్తుత చంద్రుడును ఒప్పుకొనుచున్నాడు. చిన్ని యంగవస్త్రమును మాత్ర మొకదానిని ధరించి, వేరొకవస్త్రమును ధరింపకుండుటయు, బ్యాంకులలో ధనములేకుండుటయు జానిసల బెట్టుకొనకుండుటయు, ద్వేషవివర్జితముగ సత్యమును నిర్భయముగ బలుకుటయు, ఆధునిక నాగరికముపట్ల దోష మొనర్చుటగావా? ఇట్టివారిని ధనముగాని అధికారముగాని సహింపనేరవు. భారతీయనాగరికమునందు మహాత్మునివంటి వారికి చోటున్నచో, మహా

త్ముని యాజ్ఞల ననుసరింపుడు, ఆతనికి ప్రియమగు పనుల గావించుడు, సమత్వమునకును భ్రాతృభావమునకును, ఆడంబరరహిత్యమునకును చిన్నామాగు రాటమును కద్దరును చేపట్టుడు, ప్రపంచమునందెల్లను నుత్కృష్టపురుషుడుగు మహాత్ముని ఆదేశమును నిర్వహించువని, ప్రస్తుత చంద్రుడు ఎలుగెత్తి చాటుచున్నాడు. మహాత్ముల హృదయమును మహామహులెరుంగగలుగుదురు. సాధుశీలమును సాధువులు గ్రహింపగలుగుదురు. త్యాగమహిమను త్యాగదీక్ష గలవారు కనుగొననేర్తురు. గాంధీ మహాత్ముని హృదయమును, సత్యాగ్రహము, త్యాగజీవియు, సాధుహృదయుడు నగు ప్రస్తుత చంద్రుడు చూడగలిగెను. హిందూదేశభృదయమున కేమి, సర్వజనశ్రేయమున కేమి, ధర్మసంస్థాపనమున కేమి, మహాత్ముని సందేశమును నిష్కర్షగ నిర్వహించుట భారతీయుల పరమధర్మమని ఇప్పుడయినను తేటపడలేదా?

స్వదేశసంస్థాన ప్రజలు

స్వదేశసంస్థానప్రజల సమావేశము, పూనా నగరమున జరిగెను. సభాధ్యక్షులగు గుప్త గారు ముచ్చటించుచు, నరేంద్రమంజులి నేర్పరుచుటవలన స్వదేశసంస్థానాధీశుల స్థానము బలమయ్యెనుగాని, సంస్థానప్రజలకు లాభము గలుగలేదని నుడివెలి. ప్రజల హక్కులు విస్తరించుటకు ఆంగ్లదేశమున కొక రాయబారిము వెడలి సార్ల మెంటుసభవారి యెదుటను ప్రధానమంత్రి గారి యొద్దను తమ కష్టములను తెలుపుకొనవలయుననియు, ఆది విఫలమగుచో నానారాష్ట్రసంఘమున కీవిషయమును తెలుపవలయుననియు, గుప్త గారు సూచించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వము వారుగాని స్వదేశసంస్థానాధీశులు గాని ప్రజలకు హక్కుల నొసగెదరని, గుప్తగారికి నమ్మకము లేదు. అట్టితరీ, సార్ల మెంటు సభవారు మాత్రము లాభము గలిగింతురని తలచుట తెలుల విలగును? సంస్థానాధీశులందరును తమ సంస్థానములందు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును ప్రవేశపెట్టవలయునని, సభవారు గోరుచు తీర్మానించిరి. వాక్పాత్రత్వము, పత్రికాస్వాతంత్ర్యములపై గల నిరోధముల నన్నిటిని తొలగింపవలయునని తీర్మానింపబడెను. పంచాయతులను స్థాపింపవలయునని కోరబడెను. ఏజెన్సీలలో 124వ శేక్సునును ప్రవేశపెట్టుట భావ్యము గాదని తెలుపబడెను. తీర్మానములన్నియు ముఖ్యమయిన వనుటకు సందియములేదు. కాని, ఇవి సఫలము గాంచవలయుననిన, స్వదేశసంస్థానప్రజలు ఇంగ్లండుయొక్క దయపై మాత్ర మాధారపడియుండిన లాభము లేదు. తీర్మానముల గావించి సంస్థానాధీశులకు దెలియజేసిన మాత్రమున లాభము లేదు. వారు, స్వశక్తి మూలమున తమ హక్కులను సంపాదించు బ్రయత్నింపవలయును. స్వధర్మము ననుష్ఠింపవలయును. మహాత్ముని యువదేశము, అన్ని భాగములకును వర్తించును. బ్రిటీషు హిందూదేశప్రజలకు లాభించెడి ధర్మమార్గము స్వదేశసంస్థానప్రజలకును లాభించును. స్వశక్తిని కనుఁబాటుకు, స్వదేశ సంస్థానప్రజల కెక్కుడు అనకాశములు గలవు. ఇట్టి యవకాశముల నుపయోగించి, వీరు మనోరథసిద్ధిని బడయుట భావ్యము. స్వదేశసంస్థానాధీశులు, బ్రిటీషు హిందూదేశమున నడిచెడి సందర్భములను గ్రహించి, కాలయాచనజేసి ప్రజాసంక్షోభపు తీవ్రత కెడమీయక, ప్రజలకోర్కెలను వెంటనే సఫలపరుచుట శ్రేయస్కరము.

మహామధ్యమము

చేబట్టెనుగాని, తురుష్కుల క్రూరత్వపుకథల విషయమై చూపుచున్న ఆత్మరము, మహామధ్యమము లలో మరింత అసంతృప్తిని గలిగించుచున్నది. అందు మహామధ్యమసంఘమువారు విదేశీ కార్యాలయమువారి కొక లేఖను పంపుచు, ఆసియా మైసరులో గ్రీకులు తురుష్కులపై సలిపిన క్రూర కృత్యములను విచారించవలయు ననియు, ఇంకొకవిషయమై చేబట్టెనుగా రసలే ప్రసంగించుకుంటు శోచనీయమనియు, క్రైస్తవ ప్రజల తిరుగుబాటులు కుట్రలు జరుగకుండ కట్టుబట్టముల నేర్పరుపవలయు ననియు, తెలియజేసిరి. అఖిలభారత మహామధ్యమసంఘమువారు తమ ఆసక్తిని బలముగ దెలిపిరి. కర్జను ప్రభువుగారి మంత్రాంగము వ్యర్థమగుటచే బ్రిటిషుమంత్రులు మహోదేశముగలిగింప జూచుచున్నారనియు, గ్రీకులతరపున జేయుచున్న ప్రచారమునుకొనసాగించుట సామ్రాజ్యక్షేమమునకు నష్టదాయకమనియు, స్మిర్నా మొదలగు ప్రదేశములలో గ్రీకు లొసర్చిన ఘోరకృత్యములను ప్రచురింపవలసిన దనియు, ప్రస్తుత పద్ధతిచే బ్రిటిషుమంత్ర వర్గము ఆవలించుచో, ఇందును గూర్చి విచారించుటకు ముస్లిములీగు కిలాఫాత్ సమావేశముల సంయుక్త సభ ప్రత్యేకముగ జరుగు ననియు, ఈ సంఘమువారు సూచించిరి. ఇప్పటికే క్లిష్ట భూయిష్టముగ నున్న తుర్కీ సమస్యను మరింత సంక్లిష్టపరచి, మహామధ్యమసంఘమును వృద్ధి జేయుట ఎంతవరకు వివేకమో యూహించవచ్చును.

ఒడంబడిక

తుట్టతుడకు డివెలరాగాకిని, కాలిన్సుగాకిని జాతీయసంయుక్తమును నేర్పరుచు విషయమున ఒడంబడిక గురికె ననియు, ఎన్నికలు జూనునెల పదనాఐవ తేదీని జరుగుటకు ఉభయపక్షముల వారును అంగీకరించి రనియు తెలిసికొనుట శాంత యు సంతోషించెదము. అంతరంగిక కల్లాల మెప్పుడును వినాశకరమగును. ఇరుపక్షములవారును సమాధాన మెటులనయినను గుహర్సుకొనుటకు మారుగ ఒకరితో నొకరు పోరాడి భీదత్వము కలిగించుట, శత్రుకోటి కాన్దాడము గలిగించునే గాని దేశాభ్యుదయమును చేకూర్చును. డివెలరాపక్షము వా రొకనొకను, కాలిన్సుపక్షమువా రింకొక వంకను జేరి పోరాడుచుండుట, ఇద్దెండు జేనుము గోరెకినా రెల్లరకును విషాదము గలిగించెను. ద్వారన్యకృతి కొకమారు గడంగిన విమర్శ, దాని నుండి విముక్తులగుట దుర్లభమగును. సింధీనరులు మొదలు స్వరక్షకారము ద్వారన్యమును ప్రారంభించి, తుట్టతుడకు దానినే శరణ్యముగ నైకొనిరి. తుడకు స్వత్రప్రజలపై దీనిని ప్రయోగించుట కును వారు వెనుదీయరయిరి. ఇకనయినను, ఇద్దెండు దేశమున ఎన్నికలు నెమ్మదిగ గడచిపోయి, పోరాటము లంతించి, స్వాతంత్ర్యసౌఖ్యమును ప్రజలు గ్రోలుటకు ఆవకాశ మేర్పడుగాకయని కోరెదము.

నిర్మాణకార్యక్రమము

నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు, అన్నివైపుల నుండియు ప్రోత్సాహము గలుగుట శుభచిహ్నము. సుధ్యర్థాప్తిములలో నర్మదా డివిజనునందలి గాంధు లను అడవిజాతివారు ఇటీవల సమావేశమై మిగుల్మనసయోగకరములగు తీర్మానముల గావించిరి. ఈ తీర్మానములు, మధ్యపాననిషేధము, స్వదేశీ, రాటుము, కర్జను, న్యాయస్థానబహిష్కారములను సంబంధించి యుండెను. ఈ సంఘము వారు చూపిన యభివృద్ధి ప్రోత్సాహకరముగ నున్న

ది. దెబ్బదియెనిమిది పెండ్లిండ్లలో, మూడుపెండ్లిండ్లలో మాత్రమే విదేశీవస్త్రములు కొనబడెను. మధ్యనిషేధము, న్యాయస్థాన బహిష్కారము విషయమై ప్రశంసార్హముగ పని జరిగెను. నిర్మాణ కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు, అన్నిసంఘముల వారును అన్ని పక్షములవారును బనిచేయుట కెట్టి యభ్యంతర ముండనేరదు. స్వతంత్ర స్వరాజ్యమునకు మూలాధారము. స్వతంత్రిని పెంపొందించుటకు, నిర్మాణకార్యక్రమము మిగుల లాభకరమనుటకు సందియము లేదు.

జపాను ప్రజలు

జపాను ప్రజలను నార్దుక్లిష్ట ప్రభువుగారు సమయము దొరకినపుడెల్లను నింపించుచున్నారు. ఆప్రేరియా, న్యూజిలాండు క్లబ్బువారిచ్చిన విందుసందర్భమున ముచ్చటించుచు, జపానీయులు ప్రాచ్యఖండపు జర్మనులనియు, ప్రపంచమునందంతటను తమ ప్రచారమును వ్యాపింపజేయుచు గూఢచారులుగ పరించుచున్నారనియు, వారికి ఆప్రేరియాను ఆధిని వేరే రాజ్యములను దిగ్వివింగవలెనని ఆశగలదనియు బలికిరి. ఇదివరకు వీరు జపాను ప్రభుత్వమును నిందించుచుండిరి. ఈరీతిగ జపాను ప్రజలను జపాను ప్రభుత్వమును నిందించుట, ఆంగ్ల దేశమునకును జపానుకును మధ్య సఖ్యము బలపడుటకుగాని, ప్రపంచశాంతి సంతృప్తి మగుటకు గాని అనుకూలముగ నుండునా?

నంద్యపాననిషేధము

మధ్యపాననిషేధము గూర్చి విచారించెడి సంఘము, ఇప్పుడు పూనానగరమున విచారణసలుపుచున్నది. వీరి యెదుట సాక్ష్యమిచ్చుచు, షకర్ అనువారు మధ్యపానమును తగ్గించుటకు ప్రభుత్వోద్యోగు లడ్డుపడుచున్నారని తెలిపిరి. ఇందునుగూర్చి యొక నిదర్శనమును చూపు డని కోరగ, వీరు పూనా కలెక్టరుగారి ప్రవర్తనము నుదాహరణముగ జూపిరి. త్రాగెడివారి జనాభాదీనుకొనుటకు కల్లంగడులలోనికి బోనిటకు సాక్షి గోరగ, కలెక్టరు గారంగీకరింపలేదు. ఇటులనే దేశమునందలి వివిధ భాగములలో, అధికారు లీ యుద్యమవ్యాపకమునకు నిరోధము గలిగించుచున్నటుల ప్రజల కనుభవైకవేద్యము.

విభేదము

నిరపరాధు లగు సిక్కు లనేకుల హత్యకు కారకులును మహామధ్యమ నారాయణదాసుగారిని, నాన్కానాకేసులో నీయించిరి. ఢిల్లీ జులులులో, వీరిని యూరియనువాద్లో నుంచి రనియు, మొదటిరకపు ఖయదీ కీయదగిన సాకర్యముల నొసగుచున్నారనియు, పట్టుబట్టల గూడ నిచ్చుచుండి రనియు, ప్రేక్షకు లొకరు చెలిపినటుల, అస్సాసియేటుడు మెస్సు తంతివార్త యొకటి దెలుపుచున్నది. ఈసంగతి నిజమయినచో, మిగుల విచిత్రము గాదా?

ప్రవాసశిక్ష

కీర్తనరఖిత అనువారు సంతాల్ పరగణాలలో నొక గ్రామాధికారులు. వీరు సహాయనిరాశరణాలంబులకు భోజనమిడిరను కారణమున, వీరిని కుటుంబముతో సహా దామిను గ్రామమునుండి అధికారులు వెడలగొట్టిరి. వీరి ఆస్తిని స్వాధీనపరచి కొనిరి లా, ఆర్డరు—ని పలనరించెడివారు, వీని పేరట జరిగెడి అన్యాయములను గనుగొనుట భావ్యము. పరిపాలనాస్వభావమును జూపుటకు, ఇట్టి నిదర్శనములు వెక్కులు గలవు.

మహామధ్యమసమిత్తసలములు

నానాజాతులసంఘమునందు ముచ్చటించుచు, మహామధ్యమసమిత్తసలముల సంరక్షణమును మహామధ్యమ హస్తములనుండి బ్రిటిషువారికి మార్పుటచే ఎట్టి భయ ముండ నవసరము లేదని, బాల్ఫూరు ప్రభువుగారు పలికిరి. ఇందువలన మహామధ్యమ ప్రపంచమున శాంతిను అశాంతి ప్రజ్వలించె నను సంగతి బాల్ఫూరుగారికి తెలియదు గాబోలు!

ఇంచితేపు కమిటీ

ప్రభుత్వ న్యయమును గూర్చి విచారించుట కేర్పడిన ఇంచితేపుకమిటీవారు, ప్రభుత్వపు పాలసీకి సంబంధించిన ప్రశ్నలను నిర్ణయించుటకు వీలు లేదని, ప్రకటన మొకటి దెలుపుచున్నది. సైన్య న్యయము ఇట్టిపాలసీక్రిందకు రావచ్చును. అందుచే ఇంచితేపుకమిటీవారి విచారణవలన తుదకు లాభ మంతగ నుండునని భోచదు.

సానికవార్తలు

దినాబహదూరు పి. కేశవపిల్లెగారు.— వీరు బొంబాయికి లండనునుండి 30-వ తేదీని పయనమయ్యెద రని తెలియుచున్నది.

సామ్రాజ్యదినమహోత్సవము:—దొడ్ల వెంకటాచలయ్యగారు 24 వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రం 4 గంటలకు తమ గృహమున (నెం 4 నీసు అయ్యకు పిట్ట, మింటుజోస్తు) సామ్రాజ్యదిన మహోత్సవమును సల్పెదరు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

మెట్రిక్యులేషను పరీక్షాఫలితములు
రెండవక్లాసు:—7, 86.
మూడవక్లాసు:—14, 17, 21, 23, 26, 24, 37.

చెన్నపురి దేశీయసమాజము:— ఈసమాజయాజమాన్యమున 24 వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు సమాజమండలమున (217 లింగచెట్టిపిట్ట) రోదేటి గంగాచార్యుల వారిచే తెలుగున 'గాంధీచరిత్ర' హాళికాభావనాపాఠము జేయబడును. సభ్యులందఱును వారివారికుటుంబములతో రాత్రి తిరులు.

జాతీయస్వచ్ఛందసేవకులు:—నిన్న ఉదయము రాయపురము వ్యవసాయసేవకుసంఘము నింగారజేలు చెట్టియారు పన్నెండు కేళకల్యాణగారల నాయకత్వముక్రింద బ్రిటి కేసు మీర్సాపేట లోని శివన్న చిన్న వీధుల గుండ 68కి, అడట ప్రజలను ముఖ్యముగ సాలీలను, మగ్గముమీద నేలినగుడ్డలను కట్టుకొనవలసినదిగను, కద్దరు నెక్కువగ తయారు జేయవలసినదిగను ఉద్వేగము గావించిరి. ఇకముందు ఖద్దరు ఎక్కువగ కావలసియుండు ననియు, కద్దరు నెక్కువ యుపయోగించునటుల కద్దరును తయారుచేయుట సాలీలకే మంచిదనియు చెట్టిగారుచెప్పిరి. ఇంకన, విదేశీవస్త్రముల ధరింపనద్దనియు, విదేశీపు పంచదార, కిరసనాయిలు, నిక్కువెట్టెల నుపయోగించనద్దనియు, స్థాంపులు రెయిల్వేలను తగ్గించి యుపయోగించుకొనవలెననియు, అంతువలన ప్రతిసంవత్సరమును కొంపోషను 120 గోట్ల రూప్యములు ఆదాయగుననియు వారుచెప్పిరి.

బొంబాయి గవర్నరు 21 వ తేదీ ఉదయము మహాలే క్వరము చేరిరి.

21 వ తేదీ శనివారమునాడు డాక్టర్ల సలహాపరకరము దికాసిరు మహారాజుగారు బొంబాయినుండి ఆంగ్ల దేశమునకు బయలుదేరి వెళ్లిరి.

లక్నోలో పన్నాలలు అవసరము కాతాబ్యాంకు మునిగనని చెప్పెను కారణమున వారతనిమీద మానవత్వపు దావా చేసిరి.

విదేశ వార్తలు

జెనోవా సమావేశము

లాయడుబార్జిగారి ప్రసంగము.

తుదిదిన కార్యక్రమము.

జెనోవా మే 19:—జెనోవానందు కుదిరిన సమావేశము 9 గంటలకు ప్రారంభమై యున్నది. జెనోవా నగరము గావించబడినది. కాని ఇదివరకు కుదిరిన ప్రతిపక్షములకు కేంద్రమును నిర్ణయించినది. దానిని రక్షణగా వచ్చినతోడనే చివరను ప్రాసంగికముగా కరెన్సును గావించిరి.

రష్యాసమన్వయమును తీర్చుటకు తగినవిధమున విచారమును వెలిబుచ్చిరి. యూరపురాష్ట్రములు తమ క్యునరములందు పరస్పరము సంప్రదింపుకొనుటకు జెనోవా సమావేశము మార్గమును త్రొక్కెను. ఆర్థికసంఘమువారి కార్యమును ప్రశంసించుచు యూరపురాష్ట్రములందు పరస్పరమొకయు నిజము కుంఠియు నుండవలెనని దాక్షిణ్యరక్షణగా వ్రాసిరి. రష్యాతోడను ఇతర రాష్ట్రములతోడను సమాధానమునకు వచ్చుటయందు జగ్గవచాలవరకు తోడ్పడ గలిగినందులకు వారు కృతజ్ఞులైరి.

చివరినుగారి యసమ్మతి.

కార్మికసంఘమునందు రష్యానులకు ప్రాతినిధ్య మియ్య నందులకు చివరను గారు తమ యసమ్మతిని తెలిపిరి. ఈ విషయమునందు రష్యా యొక్క కార్యములకు తోడ్పడగల స్థితియందు లేదనిగాన వారి కందు ప్రాతినిధ్య మియ్యలేదని, ఆర్థికసంఘములకు దగు క్షామముగా నుడిచిరి. (హే! హే! అను కేకలును, హర్షధ్వనులును.)

అన్యదేశాక్రమణనిరోధ యొడంబడిక

జెనోవా సమావేశమువారు తాత్కాలికముగ జగ్గదేశాక్రమణ నిరోధయొడంబడికను నమలు లో పెట్టుటకుగాని తాత్కాలిక యొడంబడికను సమావేశముతో నొకటిగా నుండునని నిశ్చయించిరి. రష్యా ప్రతినిధులును, చిన్న చిన్న ఇతర రాష్ట్రముల వారు కొందరును ఈ విషయమున తమకు ప్రత్యేక హక్కులు గలవని ఈ సమయమున తిరిగి తెలిపిరి.

ఆర్థికసంఘమువారి తీర్మానము లామోదించబడినది. కొన్ని రాష్ట్రములవారు మాత్ర మొకను అంగీకరింపవలెను.

బాల్ గారు

ఈయొడంబడిక సంగీకరింపవలెనని తమ ప్రభుత్వము వారికి తెలిపిరిను బాల్ గారు తెలిపిరి. ఇర్మనులను రష్యానులను గూడ విమర్శించుచు, 1914 సంవత్సరమున పశ్చిమవారు యుద్ధము కావలెనని గొరతెదనియు ఇప్పుడుగూడ కాంతిని కోరుచున్నారనియు నుడిచెను.

వావారాష్ట్రమువారి గాక మరియొక ఆంగ్లాక్షియ సంఘము సేవించి యూరపు ఆర్థికసమన్వయము వారికి బిప్పు తెప్పవలెనని చివరను గారు తెలిపిరి.

లాయడుబార్జిగారి ప్రసంగము

లాయడుబార్జిగారికి బాల్ గారు తయారుజేయబడిన ఒక యావత్సాసమును గావించిరి. ఈయంబద్ధాసమునందు కేంద్రమునందు రష్యానులకు అధ్యక్షులగు హర్షధ్వను లొసర్చబడినది. లాయడుబార్జిగారును సమావేశము వారిచర్య నంతయు వర్ణించిరి. రష్యానులనుగురించి నిర్దేశములుగా ప్రసంగించెను.

హెచ్చరిక

కాంతియొడంబడికయు ఆర్థిక, ఆర్థికసమన్వయ, రహదారిల సంఘమువారిని పరస్పరముగా కార్యములు మారితే సమావేశమువలన జేరవలసిన ముఖ్యకార్యములని పేరునుడిచిరి. చాల ముఖ్యముగా రష్యాసమన్వయము మనము చాలవరకు ముందుకు జరిగితిమి. మే 11 వ తేదీన రష్యానులకు మిమోకాండము యొక్క ఫలితములు రష్యానులకు తెలియజేయబడినది. సమాధానము దూరదృష్ట మగుటకు కారణములను గలగజేసెను. హేగునందు జరుగు సమావేశములందు రష్యానుల మిత్రమందలిభావమునకు మూలాధారములను లభ్య, రష్యానుల మిత్రమందలివారు గోరిక విషయములందు బాధ్యతను వహించు విషయమున తీర్మాన భావమును గన్పరుపరాదు. రష్యాను ఆర్థికసమావేశము ముగిసెను.

అయిన్లందు పరిస్థితులు

సమాధానము కుదురుట

గ్రీస్ త్రుగారు ప్రజాస్వామ్యవాదులను నిరసించుట

లండను, మే 19:—దెయిలు ఈ రాతనం తీవ్రమున చర్చసందర్భమున తీవ్రమున లావణ్యమును. ప్రజాస్వామ్యవాదులకు తాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారిని సమాధానమును తీర్చుములు మూడవవారు విఫలము లయ్యెను. తేలికపుడు తీవ్ర లరగాక తీవ్రమువారు ప్రజలమును కలిగించుచున్న భీతావమును గ్రీస్ త్రుగారు తీవ్రముగ నిరసించిరి. వీరు ప్రజాప్రభుత్వము నకును, వాగ్విప్రభుత్వమునకును విరోధులనియు పే రించు మించుగ కాటోపిడిగాం ద్రవము ప్రజలకు రివాల్వర్లను గన్పించియే ప్రజలముల నిశ్చయము వోట్ల నిశ్చయములను యాదుకునుండి రివయ గ్రీస్ త్రుగారు నుడిచిరి. జేకమునందు బండిపోట్లను దౌర్జన్యమును దివ్యము అభివృద్ధి నొందుచుండగా అయిన్లందు ఇంకను రాయబారములతోడనే కాలముపుచ్చుచున్నదని తెలిపిరి. ప్రజలను నిర్బంధించి వోట్లనుగొనుటకు ప్రయత్నించువారి నెదుర్కొనుటకు ప్రభుత్వమువారు సిద్ధముగ నుండిరిని గ్రీస్ త్రుగారు తెలిపిరి.

లండను, మే 19:—అయిన్ల తాత్కాలిక ప్రభుత్వము వారిని ప్రజాస్వామ్యవాదులను సంధిప్రయత్నములు విఫలము లయ్యెను.

నల్ల మందు దురలవాటు

లండను, మే 19:—నల్ల మందు దురలవాటును మాన్పెద్యు గార్దమును పత్రికాప్రతినిధి దర్శించి ప్రశ్నింపగా నిట్లు జెలిపెను:— నల్లమందు విచారణ సంఘమువారి నివేదికను నా నా రాష్ట్ర సభ వారు తిరిగి పరిశీలింప నిశ్చయించు కొని రివలెన్సి కో నుట చాల విచారకరముగ నున్నది. ఈ నివేదికను విచారించుట కింకొక సంఘము ఏర్పరుపబడునని దీనియర్థము. అనగా నింకొక వత్సరము వ్యర్థమొనర్చుట. గవనాచేట్లను వెంచి పుట్టేసి వ్యాపారమొనర్చు విషయములందు ముందుగా శ్రద్ధవహించుటయెడల వ్యాపార స్థితికిట్లు మేర్పరుచుటలకు లాభము లేదు. ఇందు వలన రహస్యముగా నల్లమందుపంపియొక్కవగుటకు పిలువదును. తమపొరుగు నుండియుగా నున్నంతకాలము ఈవిషయము వలన ప్రపంచమునకు సంభవించుచున్న అపదలను గురించి ప్రభుత్వములవారు గమనించుటలేదు.

మైనయెడల, అవాదినండియు పరంపరకవచ్చుచున్న సాంప్రదాయములనుంగీకరించి తీరవలెను. అని లాయడుబార్జిగారు తెలిపిరి. రష్యానులు మే 11 వ తేదీన పంపిన మిమోకాండము నందలి పరతులను సడలింప సంగీకరింపక పోయినయెడల హేగునందులకు లాభముండ నేరదు. రష్యాను సమావేశమున సరమైనయెడల ఆర్థిక బాధ్యతను గొరవించితిరవలెను యూరపు రష్యాను సమావేశమునకు నెంచుకొన్నది. కాని మాదిధాన మాత్రముల కేమూతము భంగము గలిగించినను గూడ నిట్టిసహాయము కల్గ గావచ్చును.

ఈసమావేశము చారిత్రక ప్రసిద్ధముగ అంశములలో కొకటి. తలచినంత జూరప్రదముగ జరుగకపోయినప్పటికిని ప్రపంచకాంతి స్థాపనమార్గమును అన్వేషించు జినిరోధక యొడంబడిక తాత్కాలికముగ మాత్రమే. కాని ఇది ఒక మారు ప్రవేశమొట్టబడిన తరువాత దీనిఫలితములు వివిధచారిత్రకములు. తరువాత దీనిని పేరుటకు యేరాష్ట్రములను ఇచ్చగింపవు. కేవల సమావేశమున, యూరపురాష్ట్రములను రక్షించుటకుగాన ప్రయత్నములు ప్రారంభించబడినవి. ఈ ప్రయత్నము జెనోవానందు సభలము లగునని యెంచితినిగాని ఎంచినంతగాలేదు. ఆ ప్రయత్నములు విఫలము లైనవనుటకుగూడ పిలువలేదు. ఇంకను పర్యవసానము తెలలేదు.

యూరపురందు కాంతిరంగము వ్యాపించెను. కాన అన్యదేశాక్రమణ నిరోధక కాండము ప్రస్తుతియు తాత్కాలికముగ నున్నను చాలకాలమువరకు కొనసాగగలదు.

ప్రతినిధులు వెదలిపోవుట

జెనోవా, మే 20:—జెనోవానందు అన్ని రాష్ట్రముల ప్రతినిధులను తిరిగి వెదలిపోయిరి. చివరనుగారు తప్ప రష్యానులకు నిర్ణయించు రిచ్చ తెడతెడదు. తివరనుగారు కొన్ని నిజములకును జెనోవానందే యందురు.

లాయడుబార్జిగారు

హేగు, 20:—లాయడుబార్జిగారింగండునకును నీ విషయము నిచ్చుటకు తేరెను. వీరిచ్చుట కాగకుండగనే లండనునకు వెళ్ళివరకు, వీరును పట్టణ హార్టింజ ప్రభువు అని సంప్రదించెను.

సమీప ప్రాచ్యము

అనటోలియా దురంతములు

లండను మే 20:—జెనోవా సమావేశము తురుష్కులపై మోపబడిన నేరములతో కలిపి గ్రీకుల ప్రకృత నను గూడ విచారించుట కొక సంఘము నేర్పరుపవలెనని లండను మహమ్మదీయ సంఘము వారు తీర్మానించి తీవ్రము విదేశాంగశాఖవారి కొకబాలు నుపిరి. చాంబర్లెనుగాదు 15 వ తేదీన కామన్సునభయము తురుష్కుల చర్యపై ప్రసంగించినపుడు అనటోలియానందు మహమ్మదీయలపై గ్రీకులు నెరపుచున్న దౌర్జన్యములనుగురించి ప్రసంగింపలేదని ఈసంఘమువారు విచారించిరి. అనటోలియానందు గ్రీకులప్రవర్తనలను సాధారణరకపు తురుష్కులకు గ్రీకులపై వేగ దీర్చుకొనవలెనను తలంపు పుట్టుటవలన అనటోలియా మైనకు సంధు కొంతవరకు విషాదకర విషయములు సంభవించియుండవచ్చునని వీరు జెలిపిరి. ఈ విచారణసంఘమునందు ఒక భారతీయ మహమ్మదీయనిగూడ నియమింపవలెనని తెలుపుచు సర్ ఆల్ఫ్రాన్ ఆల్బ్రేట్ గారి నందులకు నూనించిరి. అల్పసంఖ్యాకుల రక్షణ యనవరమే యొనుట ప్రజలములందు విదేశీయాధికారమును వెలకొల్పుట వివాదములను కష్టములను కారణముగ ననియు, క్రైస్తవుల రక్షణ లభింపకు పూచీపుచ్చుకొనునపుడు క్రైస్తవులకు తిరుగుబాటు జేసిన జేముడు ప్రతికారములకు గూడ నిర్ణయింపవలెననియు ఈ సంఘమువారు నూచించిరి.

సమాధానము కుదురుట

కొయిలివను ప్రభుత్వము

లండను, మే 20:—డివెలరాగారును, కొల్లిక్చుగారును సుప్రదింపి బాతీయకొయిలివను ప్రభుత్వము నేర్పరుచుటకు సమ్మతిచిరిని దెయిలు ఈరాను అభ్యర్థకుడు ప్రకటించెను. ఎన్నికలయందు ఆభ్యర్థకులను ఆయాపక్ష కార్యనిర్వాహకవర్గము వారు నిజమిచ్చెదరు. ఎన్నికలు జరిగినతరువాత కార్యనిర్వాహకవర్గమందు ఆభ్యర్థకుడును, తేకరక్షణ మంత్రియు మరీ తొమ్మిదిమంది మంత్రులును నుందురు. దెయిలు సభ్యులలో రెక్కర సంఖ్య గలవారి పక్షమునండి నల్లమందు అధిక సంఖ్యగల పక్షమునండి అమోదించునను మంత్రి వర్గమునందు జేర్పబడుదురు. ఇరుపక్షములలోకిని భంగము లేకుండ కొయిలివను ప్రతిపక్ష మే గాట్టు చేయుటకును, ప్రజలను రెండుపక్షముల సభ్యులసంఖ్యయు యెట్లున్నదో ఇక ముందు గూడ నట్లే యుంచబడును. ఇతరు లెవ్వరైన వచ్చి జోటిజేసి విజయించినదప్పు ప్రస్తుతి ప్రతిపక్ష యెన్నికలందు విజయించుదురు. కొయిలివనుపక్షము రిచ్చ చేయవలసి కచ్చయెడల వెంటనే సాధ్యమైనంత త్వరలో ఎన్నికలు జరుపబడును. మహమ్మదీయ (మైవారిటీ వెల్లిపోయిన) వాతందరికిని ఎన్నికలహక్కు లందును.

ఎన్నికల నిర్ణయము

జూను 16 వ తేదీన యెన్నికలు జరుగవలెనని దెయిలు ఈరానునందు గ్రీస్ త్రుగారు రుపదించిరి. డివెలరాగారు బలవంతము. ఈ తీర్మానము తాత్కాలికములమధ్య నేకగ్రీకుముగ సంగీకరింపబడినది. మే 21 వ తేదీవరకును సభ నిలుపబడినది.

బెల్గాస్ట్రు అల్లరులు

హత్యలు మిలిమిరుట

లండను, మే 19:—ఈ దినమున ఇద్దరు మహమ్మదీయ బెల్గాస్ట్రునందు ట్రాముబండిలో నెక్కి అచ్చటనున్న ఒక మనిషిని రివాల్వరుతో కాల్చి వెంటనే దిగి వెళ్ళిపోయిరి. వారెవ్వరో యెమిలేసిగో యనిగూడ ట్రాముబండినందలి ఇతర ప్రయాణికులు తెలిసికొనుటకుగూడ క్యుఫి లేకపోయెను.

అగ్నిప్రమాదములు.

బెల్గాస్ట్రునందు దీనినమున ఒక్కమారుగా 7 ప్రదేశములందు అగ్నిప్రమాదములు గలిగెను. ఇవి అల్లరితేయువారి పనియై యుండును. శాలవేలనకరకులపక్షము గలిగిన తరువాత అగ్ని చల్లార్చు యంత్రములచే మంటలొక్కి చేయబడినవి.

ఈదినమున నోక కానిస్టేబులు మామూలుదస్తులతో బహుశంబు తిరుగుచుండగా వెదలో యారినవై రివాల్వరును ప్రేల్చిరి. తీవ్రమైన గాఢము తగిలెను. తరువాత నీకడు మరణించెను.

సగము గ్రామమును తగులబెట్టుట

మార్చి న అను గ్రామమును తాదాపు సగమువరకు మాత్రమే తగ్గిపోయితి. ఇందు కారణములు నిద్రనుండి లేవబడి రవాణాలో తగ్గిపోవడమిది.

బ్రిటిషుపాలములు కాయనగరమున వదలి బారకి చుట్టూ తాత్కాలిక ప్రభుత్వపాలములతో మొనర్చెను.

ఇంకను హత్యలు

మే 20:- బెచ్చెల్పాడుపేటపై నుండి సర్దుకొట్టెను గాయ పడుపడిరి. ఒకడు వెంటనే మరణించెను. ఇంకొకడు సంతాప క్రితమునున్నాడు మాత్రమే బాద దెలియలేదు. కార్మికులు ప్రభుత్వమునకు మరణము బహుశయనని అడుగబడిరి. ప్రాంతములు మాత్రము కాల్చబడిరి.

గతరాత్రి బెచ్చెల్పాడు నుండి తీవ్రమైన పోరాటము జరిగెను. సైనికులును, సాయుధ పోలీసుదళమును పీడులందు తిరిగెను. ప్రాంతములు నేనవలను స్కూలునకు అగ్నిదరికొల్పబడెను.

ఆంగ్ల పరాసుసంబంధములు

అందఱు మే 19:- కామన్ననందు పాల్ కాంబక్, కాంబునెలు అలియరుగారికి (పరాసురాజువారి) విద్యోగమున నాంబుజేనుగారు ప్రసంగించుచు, ప్రపంచకాంతి నిర్మాణమున కవసరమగు ఆంగ్ల పరాసుమైత్రిని తిరిగి దృఢపరచుటకు గాను సమావేశమైతిమని నడిపిరి. వారికి భేదాభిప్రాయములున్నను ఇరుదేశములవారికిని ఒకేవిధానమునందు లాభము గలదు.

యూరపు కాంతికి ముఖ్యధారమగు ఆంగ్లపరాసు మైత్రిని కాపాడుటకు పరాసువారు చాల సత్సక్తితో నుండిని కాంబునగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

ఆంగ్ల-ఇటాలియను సంబంధములు

జెనోవా మే 19:- జెనోవాకు జనదంపిని ఇటలీ, ఆమెరికను ప్రతికాప్రతినిధులకు ఆంగ్లము ప్రతికాప్రతినిధులు విద్యోగముగి. ఆసమయమున లాడుకు జార్జి గారు ప్రసంగించిరి. ఇటలీ ఆంగ్ల దేశములు భావి కాలము నందు పరస్పర సహకారముతో మెలంగుచు ప్రపంచ కాంతికి యత్నించుచుమరని నడిపెను. ఫ్రాన్సు గారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, జెనోవా సమావేశము ఆంగ్ల ఇటాలియను సంబంధముల నెక్కువజేసే నని నడిపెను.

కెన్యాలో వర్షము

ఈనెల 1-వ తేదీనుండి 19-వ తేదీవరకు మొత్తముగా యందు 88.25 అంగుళముల వర్షము గురిపెను. 1897 సంవత్సరమున మేమాసమున మాత్రము 25-30 అంగుళముల వర్షము గురిపెను. ఇదివర కెంత యధికవర్ష మెక్కువను కురియలేదు.

ప్రతికాయకా సమాధానము కుదురుట

ఇంగ్లీషువారిని వివాదమును పరిష్కరించుకొనుటకు తిరిగి రాయబారములు సాగింప బడును.

కొండాను ప్రభుసతి ప్రభుల సభయందు సభ్యురాలుగ తేవటకు వీలులేదని ప్రభులసభివారు తీర్మానించిరి. ఇందులకు 20 నుండి ప్రభ్యులులకు జట్టి హక్కు దొలగింపబడెను.

బాల్కరుగారు ప్రభువుగ తేయుటకులన కామన్న సభయందు వాగిసానము భారీయాయెను. ఇందుకు పోటీజేసిన ఇ. సి. గ్రాన్ వెర్ గారికి (కన్సర్వేటివు) 10114 వోటును, సర్ తిన్సెటార్లు (ఇండిపెండెంటు కన్సర్వేటివు) గారికి 6178 వోటును వచ్చెను.

వైశేయాయందు జరిగిన విప్లవక నందు ఆమెరికాకంపెనీ నుండి కొన్ని వస్తువులను లాగుకొనెనను నెరమ్మకొండ న్యాయాధ్యక్షుం దరఫ్తు చేయబడి కోసక్కు నాయకుడుగ జేసెనని నెరమ్మకొండ అప్పీలును స్వీకరించుకొనెనని విచారణ జేయుచుండిరి. అందుచే వీరు వదలిపెట్టబడిరి.

పూనాసహాయమునందు ఘోర్యూరిలో కప్తానయన్. వి. కేలు గోపాలు వి. యం. యన్ గారు సన్నిపాతికలముతో మరణించిరి. వారిశవము సైనిక మర్యాదలతో గాల్చబడెను

హైదరాబాద్ మోటారుబండిలు: ప్రజల కష్టంకి అపాయము గలగజిందాకు పాశ్చాత్య భారతమోటారు సంఘము వారు కొన్ని చర్యలను వైకొన నుజ్జేయచున్నారు.

దేవాంగ మహాజనులకు విజ్ఞాపనము

లోకల్ బోర్డు-మునిసిపాలిటీలు

నేను పత్రికను స్థాపించకపూర్వమే చాలనుంది లోకల్ బోర్డులయందును మునిసిపాలిటీలయందును సభ్యులుగా చేరుటకై స్థానికస్వపరిపాలనాకాఖవారికి కిఫా ను చేయవలసిందిగా వ్రాయుచుండిరి. అట్టివారలకు తరుణ మిదికాదనియు చెప్పి పురి రాజధానియందు దెచ్చబెట్టుట మనవారల విద్యావంతులు ధనికులు గలతో వారి యర్హతనుబట్టి పత్రిక స్థాపించిన వెనుక స్థానికస్వపరిపాలనాకాఖవారికి ప్రస్తావించి మీయభో వ్యముల నీడేర్చునెంచి మానుచున్నా యువకుడవలసివచ్చినది. ఇట్టివల మువారు 6 మాసముల నుండి ప్రతివందలము నుండియు సాంఘికప్రాతినిధ్యముకై సంఘమునకు మీరెట్టి సేవ చేయుచున్నారని ప్రశ్నింపసాగిరి. వారలకు తగు సమాధానములను వ్రాసి సంఘాభిప్రాయములను స్థానికస్వపరిపాలనామంత్రిపుంగులకు నివేదించితిమి. వారు సంఘముయొక్క దౌర్బల్యమునను విజ్ఞాపనసేవకును చింతిల్లుచు అర్హులైన వారల నామములను తెలియపర్చుకలసిందిగా వ్రాసియుండిరి. ఈతరుణమున పో గొట్టుకొనక ఆయాజిల్లాలు, తాలూకాలు, గ్రామములయందు మీ రేసభ్యత్వమునకు నామి నేమను చేయవలయునని కోరుచున్నారో వివరములతో అర్హులైన దేవాంగమహాజనులు మాకు దరఖాస్తు లంపుకొనిన తగినవారలకు సిఫారసు చేసి మీ యీ ప్పీతము నీడేర్చగలము. కావున నిదివరలో దరఖాస్తులంపిన వారలుగూడ వివరముగ తమ చిరుకామాలను తెలుపవలయును. దేవాంగ జ్యోతిపత్రికాధిపతి, చాకలపేట చెన్నపురి.

నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేఖరినాడి)

మునిసిపల్ కన్సర్వేటరు

మే 18:- మా పురమున స్టానుహాను పేటలో నొక మునిసిపలు ఆశుపత్రికలదు. ఇది ఆంగ్లవైద్యకర్త ప్రకారము నడుపుచున్నది. దీనికి వ్యయపథికముగ నగుచుండుటచేతను, మునిసిపాలిటీ రాబడి కర్పనకు చాలకపోవుటచేతను ఈ ఆంగ్ల వైద్యకర్త ఆశుపత్రిని నిలుపుటచేసె ఆయుర్వేద చికిత్సలయందు స్థాపింపవలెనని మునిసిపలు సంఘమువారు మాడు నెలల క్రిందట తీర్మానించి యుండిరి. ఈ తీర్మానము కొందరు మునిసి పలు సభ్యులకయివచ్చును నుండెను. అందులకు స్థానిక పరిపాలనకాఖ మంత్రియగు రామరాయణింగారిచ్చటికి వచ్చియుండి నత్తుడు వారి సమాఖ్యను నీ తీర్మానము మరల చెర్చుకు తీసి కొని రావడెను. అప్పుడు మునిసిపలు వైద్యులగారు యావ్యాలి సాహెబుగారు ఆయుర్వేదవైద్య ప్రాశస్త్యమును గురించియు, అంకలి యావధముల స్వల్పధరల గురించియు, ఆంగ్లవైద్యమందలి మందులకు గురిపెరీతపు ఖర్చుల గురించియు, ఆ మందులను గవర్నమెంటు వారినుండియే కొనవలసియుండుటవలన కలుగుచున్న ఖర్చులను గురించియు, గవర్నమెంటువారు మందులను సైనిక ఆశుపత్రిలకు, గవర్నమెంటు ఆశుపత్రిలకు తక్కువ ధరల కొనగి మునిసిపలు ఆశుపత్రిల కెటుల వివరితమై ధరల కమ్ముచుండునదియు జెప్పి మునిసిపాలిటీ క్రవ్యము చాలసవ్వడు ఆయుర్వేద చికిత్సలయందు స్థాపించుట క్రయస్కరమని గంభీరీకరవాక్యము మొనరిరి. అంతట ఆయుర్వేద చికిత్సలయమే స్థాపింపవలెనని మరల తీర్మానింపబడెను

తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ నుంకివారు మరల మా దరఖాస్తుయము ఈ తీర్మానమును చెర్చుకు దెచ్చిరి. ఈ పర్యాయము చెర్చెనుగానును, ఆయుర్వేద చికిత్సలయ ప్రాశస్త్య మాక సభ్యులను యేకాభిప్రాయవలననే సభకు హాజరు గాల్గిరి. అందులకు ఆంగ్ల వైద్యకర్త ప్రకారమే స్టానుహానుపేట ఆశు పత్రిని నిలుపువలెనని తీర్మానింపబడెను. వారము రోజులక్రిందట ఈ తీర్మానము ననుసరించి 5.00 రూపాయలు ఆశుపత్రి కర్చు నకుగాను కంక్షను చేయబడెను. ఇక రైలుపేయర్ల సంఘము వారు చాల పేర్లొని కర్తవ్య మాలోచింప వలసియుండును.

చదువులు మొత్తము అనునతిను కలకత్తాలో గు 30000 ల మోటారు బండిని గు 300 ల కొక్కమును ఒక కంపెనీలో తీసికొని వారికి బ్యాంకు నెట్టులనిచ్చెను- రెండుచెక్కులను బ్యాంకు నెరాకరించెను. పోలీసు లకినిని గురించి విచారించగా నతిదు గ్రాండుహోటలులో ఒక నెల వ్యయమును చల్లంపకుండ వెళ్లెనని వారు చెప్పిరి. జూరాయి, ఢిల్లీ, లాహోరు పట్టణము లలో కూడ నర దేశమునందు మోసముచేసి తప్పించుకొనుచుండెను. అతడు గాని, అతని మోటారుబండి గాని పోలీసులకు గుర్తు చిక్కలేదు.

శ్రీ పార్థసారథిస్వామి దేవస్థానము:-

(ఉత్తర తిరువల్లి క్షేత్ర, శ్రీ పాండవగిరి మాడుగుల, విశాఖ పట్నం జిల్లా) ఆంధ్రభక్తులయిన మాడుగుల శ్రీ పాండవగిరి యగు, ఉత్తర తిరువల్లి క్షేత్రముందు వేం శే నీ యున్న, శ్రీ పార్థసారథిస్వామివారి అంతరంగభక్తగ్రంథలగు, శ్రీ గోవింద దాసజీవారు, శ్రీ పార్థసారథిస్వామివారి కైంకర్య ములనిమిత్తము సంచారముగాను, ఈనెల 8 తేదీని కడప జిల్లా మీదుగ, మద్రాసు ముఖముకు రానై వున్నాడు. శ్రీ దాస్ జీవారు మిరా||శ్రీ ఉప్పలూరు ఆశ్వార్యశెట్టిగారి నె 48 రామానుజమాటమందు, గోవిందప్పగారుని వీధిలో, మ||రా||శ్రీ ఉప్పలూరు ఆశ్వార్యశెట్టిగారు, వారా సంభ్రమముతో శెట్టి గారు, ఈ ఆశ్వార్యశెట్టిగారు, మంజూ ఆశ్వార్యశెట్టిగారు, రిటేరుజడ్జిగారయిన మ||రా||శ్రీ వరకరాజులు నాయుడుగారు, రిటేరుజడ్జిగారయిన కోదండ రామానుజుల నాయుడుగారు, ఆశ్వార్యునాయుడుగారు, అధిపత్యములో శ్రీ దాస్ జీవారు వుంటున్నాడు. గాన శక్తులు యావస్థుండి శ్రీ పార్థసారథి స్వామివారి కైంకర్యములకరించి కవీంద్రునితీరుడు రని విన్నవించుకుంటున్నాను. మద్రాస్ వైశ్యబృందమువారు మొదలయినవారు శ్రీ పాండవపురంలో కట్టించిన ధర్మసత్రము తియ్యరయి గృహప్రవేశమైనది. కాకిమాని అదికేవులు శెట్టిగారి కల్లిగారు అలివేలు మంగమ్మగారివల్లను శ్రీ సన్నిధి ధర్మసత్రం ప్రతిష్ఠాయుజిరిగినది.

రెడ్డిజన సంఘము:- ఈ సంఘముయొక్క కార్య నిర్వాహకులు 19 తేదీ శుక్రవారం మాడుగుల 3-30 గంటలకు మనగాల రాజాగారిచ్చూమున నొకసభగావించి యీసంవత్సరము యీశ్రీదిస్కాలకషిప్యలను రెడ్డివిజ్ఞాపకుల కియ్యతీర్మానించుకొనిరి.

(1) కడప రైతుహారా సాగులకషిప్య నెలకు 20 రూపాయలంతపు యూనివర్సిటీబిడ్డ జరుపుకొనువారల కీయ 1 రూపు.

(2) మనగాలరాజాసాగులకషిప్య నెలకు 25 రూపాయలు. ఇవిస్వసాయవిడ్డ సేర్పికొనుచిక్కార్థి కీయబడును. ఇంకలకు వ్యవసాయము వెటిసినీ, మెకానికలు ఎలిక్ట్రికలు యింజనీరింగు సివిలుయింజనీరింగు, కామర్సుచదువుదార్థులే దరఖాస్తుచేయవలెను.

3. నుద్దపల్లి రామచంద్రా రెడ్డి సాగులకషిప్య నెలకు 10 రూపాయలు.

4. నెలకు 10 రూపాయల చొ|| రెండు సాగులకషిప్యలు.

5. నెలకు 5 రూపాయల చొ|| యెనిమిది సాగులకషిప్యలు.

ఈసాగులకషిప్యలు 10 మాసములు మాత్ర ముండును. దరఖాస్తు ఫారముల మీద పంపవలెను. అవి మద్రాసు పోస్టుకాం నెం 12 అదియచ్చు మొదలి పీఠిలోని రెడ్డిజన సంఘ కార్యదర్శికి వ్రాసినజడములగు. దరఖాస్తులో బీదవాదని హెడ్ మాస్టరుయొక్కయో ప్రెసిపాంటయొక్కయో సర్టిఫికేటున్న మకీయద్దరి సర్టిఫికేటున్న పంపవలయును. గత జత్యరము పరిక్షలో 4 ప్పినవారలయను దరఖాస్తు తేయగూడదు.

దరఖాస్తులన్నియు 1922 జూన్ 30 వ తేదీ నాటికి జేరవలయును. సాగులకషిప్యలు జూలై వధ్య ప్రాంతములలో నొసంగబడును.

రైలు ఆసరెలు వి. యస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు కలివారము 20 వ తేదీని మధురచేరి. అదివారమునాటి మెయిలులో కొలంబో నగరముకు జయలుదేరిరి.

తిరుమనాపల్లి చెరసాల

కొందరు నాయకులను వదలుట

నేటి సభ్యాత్ములు రామనాథముగారిని, ఇంక 5 మందిని తిరుమనాపల్లి చెరసాల నుండి విడిచిపెట్టెనపుడు, ద్వారము వెలుపట శ్రీమాన్ ఎస్ శ్రీనివాసయ్యగారు, కాజగోపాలాచార్య, రామ స్వామి నాయకరు, కిం గా గజేలు, సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి గారలు ఇంక ఆ నేకులు వారికి వచ్చెయ పూర్వముగ స్వాగతంబొసంగిరి. రామనాథంగారు కొంచెము చిక్కిపోయినను, ఉత్సాహవంతులై యున్నారు. గత పక్షముకొజులలో కరకు ఏకాంతవాస కితి ననుభవించెను. మైరారుగా 80క చెరసాలలో చాల జబ్బుగానున్నాడు. యాకులుహాస్సేక్ గారు నేడు నుడలూరుచెరసాకు బయలు వెడలుచున్నారు. చెరసాల కార్యనిర్వాహక సంఘము మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సమావేశమగును. సాయంత్రము శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యగారు బహిరంగసభలో పాదల కువస్థాపించెదరు. అని జి. వి. కృపానిధిగారు మాకు నేడు తండ్రి వార్తను పంపిరి.

మాలానా మహమ్మదాలీ

ఆంధ్రానుగారీకి వ్రాసిన లేఖ

విజయవాడ జులై 31 మార్చి 1922

ప్రియమైన ఆంధ్రానుగారీ,

లేఖలు ప్రాత్ర కొత్త నిబంధనలను పూర్తిగా జరుపవలెనని నాకప్పుడును చాల నభిలాషగలనుండెను. ఈ అభిలాష లేఖలును అప్పడప్పుడు జరుపుచుండుటచేతను, 17 వ శతాబ్దములో యింగ్లీషులోనికి బాహుళికరణము చేసినవారల గ్రంథములం దలి ముఖ్యవాజ్యయాభిరుచిలను గట్టెను.

మొదటికోరిక నామేటకు నాకొక్కడ మంచియిత కా కియును కోరికలతో వ్యవధియు కల్గినది. నా తెలుసుపనియైన పితృ పుత్రానేపురుషులను జరివి వల్లవేసి లేచియుండు అంధిసేపు జరుపుచున్నాను. నేను అప్పుడే మోసము పుస్తకము లైతింటిని పూర్తిగా జరిపితిని. నాలుగు గాస్పెలును, అపొస్తలుకార్యము లును, నేలటుపాలు లేఖలనుగూడ జరిపితిని. ఇది నాకోరికయొ యీప్రాత్ర కొత్త నిబంధనలు మనకాలమునాటి కెల్ల వచ్చినో సరియైన విషయమును తెల్పు ఒకటియెందు పుస్తకము లవసరమని తోచుచున్నది. గ్రంథకర్తలెవరు? వారేననిమిగ్గు సుల్యప్రీ తిందుకెట్లు? నెబూకెడ్వైజాను తెనాలెలును నంతను సోదా జూచి నివ్వంటిచియుండును నావలనుకు తీసికొని వెళ్ళిపుకు ప్రాత్రనిబంధన పుస్తకము లేమాయెను? కొత్త నిబంధనలో నాలుగు గాస్పెలులని చేర్చుటయే? కొలదికాలము క్రిందనే యీజిప్తులో దొంగిన నెంటు బార్నబానునంటి ప్రసిద్ధములగు తెలగ గాస్పెలులు గూడ గలవు. పండ్లెందుగురు శిష్యులును తమ సిద్ధాంతముల నెటుల నెలువగల్గిరి? వారిలోని లోపములను నున్నయము తేసికొనటయెట్లు? సాధ్యమై వీరైనయెడల, ఈ విషయములను తెలిసికొంటుకు వలయుపుస్తకముల గొన్నింటిని మీనద్దనుండి తెప్పించుకొనవలెనని కోరిక యున్నది. మీరు విశాలమనసుగై యీ విషయములను కారణముక్తముగ చర్చింపగల వత్తవిశ్వాసకు లుంటుచే మీ యభిప్రాయానుసారము పుస్తకములను వలయువానిని పంపు మని కోరితిని. ద్వేషమునే ప్రధానముగ నెంచుకొని కార్య కాణినివక్షణ లేకుండ నుండక, విశ్వాసముమాత్రము లేనివారలు రించిన పుస్తకములనుగూడ నాకు చదువుకొన పంప గోరకను. ఉన్నది విమర్శపుస్తకము లం దొకటి రెండు మాత్రము నాకు జాలును ప్రాప్తెపురు నవాబ్ అతీగారు యం. యె. యె. గుడు లో కు త గ్రంథము ల చి క్రి మ ని వ్రాయగా జానిని జరిపితిని. కాని అది నాకు వలయువిషయ ములన్నింటిని పూర్తిగా దెలుపజాలదు. నా కోపును విశ్వాసకుల యొక్కయు అవిశ్వాసకులయొక్కయు నభిప్రాయముల తెల్పు పుస్తకములు గావలయును.

నేను ఇక నేనిషయమునుగూర్చి గాని, స్వవిషయమును గూర్చి గాని వ్రాయటకు వీలు లేదు. ఈ లేఖయే, ప్రత్యేకముగ పనిమీద వ్రాయటకులన తెలుసు అభికారులదయవలన వ్రాయనీయబడెను.

ప్రియమైనవారలగుమీరు గల మీ క్రియమిత్రుడు.

మహమ్మదాలీ,
(హంగుయిండియా)

ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనిలయం, రాజమహేంద్రవరం.

శివపురాణము

జ్ఞానసంహిత - ప్రథమసంపుటము.

దేశభక్తులు కొనియాడగ దగినది. దేశభాషాధారకులు మెచ్చుకొందగినది. శివభక్తులు శివసాహసంపందగినది (ప్రాచీన నాగరికతా జ్ఞానమునకు ముఖ్య సాధనమైనది. బాలికా బాలకు లకుగూడ సుబోధకమగు నులభవచనశైలిచే శోభిల్లుచున్నది. ఇది శోభిల్లింగ ప్రాచీన భాష, పావ్యతీపరిణయము, కుమార జననము, తారకాసుర సంహారము, శివపూజాఫలము, వివాహక చరిత్రము, మొదలగు ననేక పుణ్యకథలచే విరాజిల్లుచున్నది. ఇరువది నాలుగువేల శ్లోకములును, అయి సంహితలుగల యీ శివపురాణము నీవత్సరములో ఆంధ్రసంపుటములకు రెండవ మాస ముల కొకటిచొప్పున ఒకటింటియగుచున్నాము. నెలదినములలో నీ ప్రథమసంపుటము వెలువడుచున్నది. ప్రతిసంపుటమును ఇందు చందాదారులగు వారలకు పోస్టేజీగాక రు 1.0-0 ఇతరులకు పోస్టేజీగాక రు 1.8-0 క్రొత్త చందాదారులగువారు 0.8-0 ల ప్రవేశరుసును చెల్లింపవలెను.

అద్దెపల్లి లక్ష్మణస్వామి
అధ్యక్షుడు.

జాబులు

నెల్లూరు స్త్రీలకేసు

విద్వంశి ఏమి?

బాలసరస్వతమ్మకేసులో, 'విద్వంశి కల్లి తీసికొనిపోరా దనియు, తండ్రియొద్దనే ఉండవలెననియు' మేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పి ఆమెనుమాత్రమే కైదుచేయుదు' అనెను. తండ్రి ఒక వేళ అక్కడ లేకున్నను మరి ఈవరకే కారాగృహమున చేరిన వారై యుండినను, ఈవిద్వంశి వారేమి చేసియుండునో దైవ మును విచారించుకొనవలసి వదలి యుండునో, లేక తన ఇండ్లకు, పోలీసు వాలో, మేజిస్ట్రేట్ పిలుచుకొని పోయియుండునో తెలియదు. ఆవంతయు చూచుటకును, ప్రపంచమునకు వెల్లడిం చుటకును, అపరాధము చెల్లించివారివలన అవకాశము కలుగక పోయెను. (ఒక విశేషము)

చిన్నూరుమండలసంఘము

శ్రీ మానేని మునసామనామిడుగారు, 20 వ్యక్తులు: తయారుచేసి, పనిచేయుటకుగాను, పెద్దకట్టడము, కనకంబా కంబా కట్టుచున్నారు. నేటిదినం 4 లేక 5 ముగ్గులు పెట్టించ బోవుచున్నారు.

శ్రీ పూనిమాంగాడు వెంకటాచలం నాయుడుగారు పూనిమాంగాడు గ్రామములో గాటూ పెట్టింక, మగ్గులచేయించ బోవుచున్నారు. తిరుత్తేడి డివిజన్ లో అధికారుల నిర్బంధము లధికమునండినను, జనులుమాత్రము వైద్యముగ నే యున్నారు. కొన్ని గ్రామాలలో కొన్ని, కొన్ని రాటుములు పని చేయు చున్నది. మతి కొన్ని రాటుములు పెట్టింపుటకు తగు నేర్పు టులు చేయవలసియున్నది. నారాయణవనం, తిమ్మనారాణా కాలలో, దూది వైరుచే నెదమని అనేకులు వాగ్దానము చేసి యున్నారు.

క. రాజగోపాలాచారి, కార్యదర్శి.

రెడ్డిజన సంఘము

కడప జిల్లా మునసిపాలిట్ల "మునగాల" గృహము వైభవముతోను, ఆనందముతోను ఒప్పాసినది. మన గాల రాజాగారి కుమార్తె సరళాదేవిని కనపర్తి కుమారరాజు గారి కిచ్చి వివాహము గావించుటయే యందుకు కారణము. ఈ వివాహము వృద్ధాచారముల ననుసరించి నెరవేర్చబడినది అనేకులు హాహుంధిరి. వధూవరులకు జంధువులు స్నేహితులు కట్టుములు చదివించిరి. వధూవరుల క్రేమును గోరి అనేక మంది కవులు పద్యములను చదివిరి. రెడ్డిజనసంఘమునకు వన పర్తి, మునగాల రాజాగారు చాలాసహా యుగా నుండినందున ఈ సమయామున సంఘమువారు తమసంఘమున కొనర్చినమేలుల ను గట్టింపుచు ఈ భయంలకు ఆభి నందన పత్ర మును సమర్పించిరి. వధూవరుల నాశీర్వదింపిరి. ఈ అభినందన పత్రమును దంతపు చట్టమునం దిమిచ్చి కానినై సంఘ నామము చెక్కింపబడెను. కడప జిల్లా సెలెబరు నెలలో, కర్నూలునందు జరిగిన సభలో విద్యార్థుల శతకముల నిమిత్తము వాగ్దానమొనర్చిన య. 2400 ల ఈ సమయామున కనపర్తి రాజాగారు సంఘమువారివరకు చేసిరి. ఈ సంతోష సమయానుచక్రముగా మరికొంత విరాళమును గూడ సంఘునికి ఇచ్చిరి. మునగాల రాజాగారు కూడ ఈ సందర్భమున సాలు 1 కి 250 రూపు ఇచ్చు విద్యార్థి శతక మొకటి వ్యవసాయపరిశుకు జరుపువారికి ముచ్చలాగునవాగ్దానము గావించిరి.

20-5-22

ఇ. వి. సుందరరెడ్డి.

ఆంధ్ర సేవాసంఘము - కాకినాడ.

రాజమండ్రి చింతామణి థియేటరు హాలులో

24-5-1922 తేదీ బుధవారము

కృష్ణ లీల నాటకమును

ప్రదర్శింతురు.

(188)

పి. వి. హనుమంతరావు,
కె. కృష్ణమూర్తి,
జాయింటు సెక్రెటరీలు.

విశాఖపట్టణము జిల్లా జాతీయోపసంఘము

ఈ నెల 22 తేదీని విశాఖపట్టణమున బెకాహాలులో ఉదయము గం 2-30 నిమిషములకు జిల్లా జాతీయోపసంఘ సభయను అది పూర్తి అయినవెంటనే కార్యనిర్వాహక సభ యను జరుగును. అందు చర్చింపవలసిన విషయములు:-

1 ఆదాయకృషి నివేదికము, 2 తాలూకాలో వసూలు, ప్రచారపు ఖర్చులను గూర్చిన యేర్పాటులు, 3 శ్రీకృష్ణ జన్మస్థానమునుండి విడుదల యగు ప్రచారకులకు పనియేర్పాటులు, 4 ఖద్దరువ్యాపిగూర్చి జిల్లా సంఘమువారు చేయవలసిన యేర్పాటులు, 5 ఖద్దరు ఉపసంఘమువారి సూచనవైచర్య, 6 పాలకొండ తాలూకా సంఘుగూర్చియు.

కార్యనిర్వాహక సంఘసభలో

1 ప్రచారకుల కిచ్చిన భవనహాయములు ఖర్చుల జాబితాలు 2 ఖైదుకుపోయినవారి అడ్వాన్సుల అనామకు చిథానాండి ప్రచారకుల చిరాలలో చేసికొనుట గూర్చి 3 ఇతర అంశములు.

మ.రా:-జిల్లాసంఘసభ్యుల నెన్నుకొని ఫిర్యాలువారు వెంటనే జిల్లాసంఘసభ్యుల నెన్నుకొని ఈ 22 తేదీ సభకు పంపగోరెదను.

విశాఖపట్టణము జిల్లా జాతీయోపసంఘ ఆదాయకృషి నివేదికము

మార్చి 19-20-21 మొదలు ఏప్రిల్ 30 1922 వరకు	
ఫిర్యాద నెలఖర్చునకు నిల్వ	౬౯3 ౧౨ ౪
౧ తి. వ్యూహాధి	౯౦౬ ౭ ౧౪
(అ) ప్రత్యేకవి - శములు	౨౦౭ ౦ ౬
నిద్యకు	౬౧ ౦ ౦
చంకాలు	౧౯౭ ౬ 3
రాష్ట్రసం. ద్వారా న్యాయవాదుల చేతనముకొంద	౧౮౦ ౦ ౦
స్వదేశీనుండి జరు	౧౧౧ ౮ ౬
	౨౩౫౭ ౨ ౮౪

సాగక స్త్రీలు ప్రత్యేకవిరాళములనుండి	౧౦ ౧౨ 3
సాతకాలకు ప్రత్యేకవిరాళములనుండి	౧౧౨ ౪ ౬
సంఘములకు సహాయము	3 ౧౫ ౯
పారిశ్రామిక కాఖకు	౨౮3 ౧౨ ౯
ప్రచారపుకర్చులు	౨౩౬ ౧౩ ౧౧
ప్రచారకులకు సహాయము	౪౩౮ ౦ ౦
కార్యాలయము జీతములు	౨౫ ౮ ౦
అచ్చు వాతపరికరములు	౧౮ ౭ ౦
ఉత్తర ప్రభుత్వత్రములు	౯ ౧౧ ౦
సేవాసమితి	౧౦ ౧౦ ౦
ప్రచారమునకై అడ్వాన్సులు	౨౨౧ ౧౪ ౮
కోకాళి కారివద్ద నిల్వ	౫౭౨ ౧౧ 3
కార్యదర్శివద్ద నిల్వ	3౧౨ ౯ ౭౪
	౨౩౫౭ ౨ ౮౪

౧౮-౫-౨౨ మల్లిమడుగుల కోదండరామస్వామి విశాఖపట్టణము కార్యదర్శి

కలకత్తా చెలసాల అల్లడుల విచారణ శుక్రవారమునాడు ముగిసెను.

ప్రకటన

117

ఉయ్యూరు యష్టేటు తాలూకు మేధూరు గ్రామంలో మాధర్మ కర్తృత్వము క్రిందనున్న శ్రీ విష్ణు శివాలయములకు నిత్యోత్సవములందు నాకరీచేయు కళావంతులకు ఘనమయ 100-0-0 లు పట్టమున్నయ 25-0-0 లు మెక్కుయన్ను, నాకరీ యానాముగా పుట్టుబడి యున్నది. ఈ నపుకరీ యానాములు అనుభవించుతూ కళావంతులు సరియైన నాకరీ చేయ నందున వారల స్థానే కొత్తవనుష్యులను యేర్పాటుచేసి నాకరీ చేయించవలసి యున్నది. కావున సదరు నాకరీచేయ నొప్పు కొనిన కళావంతులు 30-5-22 తేదీలోగా దరఖాస్తులను పుయ్యూరు యష్టేటు జమీందారుగారికి పంపుకొనవలెను.

ఉయ్యూరు యష్టేటు జమీందారుగారి పంజారు ఆఫీసు నూజిను ది 11-5-22 (Sd) D. Timmaraju Dewan and Agent Vuyyur & Estates NUZID.

గానము: రోగము

గానము జేయుటగల శరీరములో రోగములు చాల నశించునను ధౌతమును ప్యాసినులో శుభ్రమునం దుపాధ్యాయులగున్న వాక్తరు పేర్చి ప్రాసద్ధుగారు కనిపెట్టిరి. ఆ పద్ధతికి 'వాదకాస్త్ర' మని(Phonotherapy) అయిన పేరు పెట్టెను. ప్రాసద్ధుగారి పద్ధతిప్రకారము, పెదవులు, నాలుక, కంఠము కడలుటకేర, నామలగుండ పనితేసి, రొమ్మునకు బలమునిచ్చు నా మధ్యము కనుండి, ఊపిరి తీర్చులు పెద్దపైయై లోపలకు యొక్క వక్ర వక్ర వాయువు పోయి, వాక్యక్రిములనుచుపి ఆ రోగమును చక్కగనుండును. వాటిలోనుండి నిశ్చలముగ ఊపిరి విగ పట్టి చేతనైనంతసేపు బ్రతికి విడువవలయుననియే ఆయన గోరువది. ఊపిరి సరిగా క్రమముగ విడువవలయును. ఇట్లు చేయుటకు ఊపిరితీర్చులలోని కెక్కవగారి బీల్చిని వాని నక్కడ నిలువజేయవలయును. పాటలుచేపడి పని యిదియే. పాట విగ్గరగ పాడినను లేక పోయినను ఒకటే.

కలకత్తాకు 8 మైళ్లదూరములో నున్న డెగ్గోరియా గ్రామమందలి ఒక వంగీయ వర్తకుని గృహములోనికి 16 మంది బందిపోటు దొంగలు మొన్నగురువారము ఉదయమున భద్రములు, తుపాకులు మున్నగు ఆయుధములతో ప్రవేశించిరి. వారందరు జవానాలోకి వెళ్లిన క్రీడేనామ విదానముడే ఆశోకముల నిన్నిటిని బలవంతముతో తీసికొనిరి. వారంతల ఇనుపపెట్టెను పగులకొట్టుటకు యిన్నియ ముండగా, చిట్టపట్ట గ్రామములందరు 7లక్షల విని పరు 7త్తులనిచ్చిరి. ద్వారపాలకుడుగ నుండినవారని ఒకగ్రామ ముడు కట్టతో గొట్టెను. అంతట చోరులకు గ్రామములకు విశేషముగ పొట్టలబరిగెను. ఈపొట్టల బరుగుండగా పొరుగుంటివాడొకడు ఇల్లెక్కి దొంగలను తుపాకీతో కాల్చెను. వారు తిరిగి ఆకాసుములో గార్చిరి. ఇట్లు వారు బరుబరచ్చి ఆచీకటిలో తీసివేయకొనిరి. వారు కొంత దోపిడి సామును తీసికొని వెళ్లిరి.

బెల్లంగడకో ప్రభుత్వంపై భరతపుము రాజుగారి తో కూడ మెట్టపాలెమునుండి ప్రత్యేకరైలులో 18 వేదీకాతి ఒకకొట్టేను చేరి. కాత్రియలు పెట్టెలో కదలించి, అరుణదయమున వారందరు చిన్నటు వాయరు ఆరణ్యములందలి ధోనీలో నురుగు మోటారులో బయలుదేరి వెళ్లిరి. అచ్చట వర్షమువైకి వెళ్లి మహావృక్షముల నెట్లుక్రిందికి గూల్చుచుండినో జూచిరి. గా. వాపు, కాళ్ళు, రామలింగం చెట్టి, సంపెరుజూలుచెట్టి, లైకాకమున్నగువారు వీరిని అచ్చట కలిపికొనిరి. నుండోవయ్యారు ఆ నునతడు వీరిప్రయాణములో నచ్చటచ్చట ఛాయాటములను దీయుచుండెను. ఉదయము 10 గంటలకు వారందరూ చేరి ఒకకొట్టకు తిరిగివచ్చి, ప్రాంతాలభోజనము చేసిరి.

ఇండియా సివిల్ సర్వీసు, పోలీసు సర్వీసులవారు ఢిల్లీలో తమ సర్వీసులను గురించి గజెటింగుని సందర్శించిరి. సివిలు ఇంజనీర్ల సర్వీసువారు తమ శీటాతులను గురించి నిర్వహించిన ముఁదులో రాజగజెటింగుతో సర్వీచిరి, సంయుక్తరైల్వే సంఘద్రోహిధులు మేరి వలేదీని రాజగజెటింగును దర్శింపజేర్చాట్లు చేసిరి.

ఎ. కె.డబ్ల్యు. వాకాగ జన సభకు ఆయోధ్యబ్యాంకులో రు 500 ను అందరించి 20000 వాటాల విషయములో మోసముచేయగా నశిస్తే లక్ష్యంపూనుచు కేసుచేయబడెను. వాగుటు 1000 ల బామినారు 12.0 ల రెండవూచీకత్తుల నిప్పించగా, వదలి పెట్టబడెను.

సరిహద్దుప్రాంతముల విచారణ సంఘము ఎదుట కరిగురు వారమువారు కోహనుపుములో సాక్ష్యమిచ్చిన వారందరు శోధింపబడు సంస్కరింపజేసెనయి, ఆచండలములను పంపుగ ప్రైముతో శ్చేరాదినయి చెప్పిరి. శరీభాకాకానన సభలో సందెటు ఎన్నుకొనడిన కభ్యులుడవలెనని కోరెను.

వకాషధిసరస్వరిల్లా

రక్షణసేనలకు రక్షణముయొక్క విభిన్నధర్మము పోగొట్టిన తుండు పేరన్నిక గాంచినది 1-10. ఇండియా సివిల్ కండు ఎన్ఫుట్టెనను తిసాలాఖర్చు పోతెనుగా వంపడును. 2978

విరాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 ఘనపవాడి, బొంబాయి

బెంగాలు నాగవూరు

రైల్వేకంపెనీ

(లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

యేలము

రమారమి 20 టన్నుల మూడు రకములు ఇత్తలిపాడి, 5 టన్నుల రాగిపాడి, 25 టన్నుల కంచుపాడి, తునకలచే తయారు చేయబడిన కంచు కడ్డీలు, వంచుటకు వీలగునట్టి 700 టన్నుల ఇనుప తుండ్లు, పాత పోతగాను గొట్టముల తునకలు 40 టన్నులు, 40 టన్నుల ఆకురాల్లు, 200 టన్నుల చక్రము ఉక్కుతునకలు, 10 టన్నుల థోలు ముక్కలు, 4 టన్నుల అద్దపుముక్కలు, పనికిరాని తేకు సామానులు. చిన్న, పెద్ద, అన్నిరకముల వీపాయిలు, గాల్పునైజుడు (శెల్లిని) ఇనుపక్షములు (డబ్బాలు), కాబీబుడ్లు మొదలైనవి కంపెనీ జనరల్ స్టోర్సులో ఖరగ్ పూరులో జూన్ నెల 12 వ తేదీ మొదలుకొని నిత్యమును ఉదయము 8 గంటలకు వేలము వేయబడును.

ఈక్రింద తెలుపబడిన షరతుల ననుసరించి వేలము జరుగును.

(1) వేలములో కొనినట్టి సామానులను అమ్మకమైన దినమునుండి 2 నెలలలోగా తీసుకొని పోవలెను. లేనిచో సంచకారముక్రింద కట్టిన సాము తిరిగి యివ్వబడదు.

(2) సామాను లన్నియు రైల్వేకంపెనీవారిచే బండ్లలోయెక్కించబడును. టన్ను 1 కి రూపొ 80 చొప్పున చార్జి చేయబడును.

(3) ఖరీదు చేయబడిన మొత్తములో నూటికి 25వంశున రైల్వేఆక్షనర్లవద్ద సంచకారము క్రిందచెల్లించి, వారివద్దనుండి సరకు మొత్తమునకు రశీదును అమ్మకమైన తేదీనాడే తీసికొనవలెను. ఇతిరవివరములు తెలియగోరువారు ఖరగ్ పూరులో నుండు ఆక్టింగు కంట్రోలరు ఆఫ్ స్టోర్సుగారికి వ్రాసినను, లేక ఖరగ్ పూరులో నుండు రైల్వేఆక్షనర్లు, మెసర్సు బలిమోరియాబ్రదర్సు వారికి వ్రాసినను తెలుపబడును. (108)

మిత్తర్ } యేజంటు ఉత్తర నమనరించి
13-5-22 } ఎస్. లూకిస్
ఆక్టింగు కంట్రోలరు ఆఫ్ స్టోర్సు.
Mitter } By Order of the Agent,
13-5-22 } S. Lukis.
Ag. Controller of Stores.

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము

జాతకము

(1) జాతకచక్రము (కుండలి) యొక్క నక్షలుగాని (2) పుట్టినతేది, జననకాల ఘడియలుగాని (3) జాతకునియొక్క జన్మ నామము, ప్రస్తుతపు వయస్సు, మాకు ఉత్తరము వాయువసు యముగాని, ఈమాటిలో నడియో యొక్కటి మాకు ఎంపించు డల, జాతకునియొక్క రూపము, స్వభావము, శరీరాంగ్యము, భవనంపాదన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతోషము, కష్టత్ర సౌఖ్యము, ఉద్యోగము, తీరనము మొదలగు 25 సంతులు వాఖ్యా కొరకు వ్రాసి ముందుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము. ఈవ్రాసినసంతులు సరిగా నున్నయెడల, జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము ఆఖరుపాకు, జరుగబోవు క్రతలందర ఫలములు, అనగా, మహాదశ, అంగీర్తకాఫలములు గల పూజా జాతకము, కౌస్త్రుసమృత్తిముగా తయారుచేసి పంపెదము. పూజా జాతకమునకు రు 5 లు, అగును. పూజాజాతకము వ్రాయుచు కొనువారు రు 2 లు, అడ్వాన్సు ముందుగా పంపవలెను. ఇట్లు పంపగానే జాతకము పూర్తిగా ఆఖరుపాకు తీయగచేసి తక్కిన రు 3 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము

మొత్తముమీద 1 సం రం మోకు ముందు జాగ్రహోత ఫలములు వ్రాయుచు, నెలలవారిగా 12 నెలల ఫలములు వివరముగా వ్రాయుటకు వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-4-0 లు అగును. దీనికి జన్మక్షత్రము గాని, జన్మనామము గాని, మాకు పంపవలెను.

జాతకమారాండము

మొదటిభాగము

జ్యోతిషమందు ఏమియు ప్రవేశము లేనివారికి జ్యోతిషము మిక్కిలి ఉపయోగము. దీనినిబట్టి భూభిక్షావ్యర్థ మానఫలములు ఆతిసులభముగా తెలియును. కావలసిన వారికి వి. పి. ఖర్చులతో రు 2-8-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

రెండవ భాగము

ఇది అచ్చుపూర్తియై నిధ్యముగా నున్నది. 300 కి.జి. ఇందు లగ్న స్థుటము, గ్రహస్థుటము, భావస్థుటము, మధ్యములు, మహాదశ, ఆప్తకదర్శ, తాత్పర్యసహితముగా నువారు 1000 ప్రమాణ శ్లోకములతోను, విశేషాంశములతోను వ్యాదిక భావఫలములు మహాదశ అంతర్దశాఫలములును, ఇందు ఆసక్తి సంతులతో మిక్కిలి సులభతైలిం అత్యుత్తమముగా వ్రాయబడినది. దీనివలన అన్ని సంతులు పూర్తిగా తెలియును. ఈ గ్రంథము నచ్చనియెడల తిరిగి సాము వాపసు చేయవలెను. ఈ 2-వ భాగమునకై యిదివరకు భరఖాస్తులు చెనవారు తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల వెంటనే వి. పి. గా పంపెదము. దీనివెల పోస్టుఖర్చులు గాక రూప 2-0-0 లు.

అలగ్యవైనచో ప్రతులు దొరకవు.

ఆకెళ్ల వెంకటశాస్త్రి

(3512) గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు.
(గోదావరజిల్లా)

హిందూ లూమ్ స్టోర్సు.

సన్న అచ్చులు, తీగ అచ్చులు, ఉక్కు పన్నెలు, పన్నెకొక్కెములు, గునపములు, చక్రము నాడెలు, సాదా నాడెలు, కండెలు మున్నగునవి మితమైనధరలకు చిల్లరగాను, టోకుగాను మాబద్ద దొంగురు, వివరములకు ఈ దిగిన విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

The Indo British Trading Bureau,
No. 13, Elphinstone Circle,
Fort, Bombay.

“వేశ్యాప్రబోధము”

13

నవలా నాటకముగదు. వేశ్యాసంస్కార విషయమై మంచి దౌత్యుడైన భాతిజ్ఞునిచే వ్రాయబడినది. క్రతల కేవలము ఉండలేనిది. వివరములకు చోటుచాడు. కాల్పు వ్రాయబడి. ఇక ఫస్ట్ మక్ బూరో, కాకినాడ.

మోహినీత్రైలము

5 తులముల నూనె సీసా 1-క రూ 0-12-0
శ్రీ పురుషులు నామకు యోగ్యమైనది.
అమ్మతంతుల పోషణాంబులు మది రాము.

ప్రొటలిన్

(2)

దంత వ్యాధి సంహారణి

సకలరోగములను పోగొట్టు నొక కుటుంబావధము.

ఈ లోషనును 5 బొట్లు 2 బౌన్సు నీళ్ళలో కలిపి దినము రెండుపూటలు పుక్కిలించిన పంటినొప్పి, పండ్లు జలుబులందుట, పంటినుండి రక్తము, చీము ప్రవించుట, దుర్వాసన, పద్మజుట, పీటిని పోగొట్టి, పద్మజుట్టపరచును, నోటిని నువ్వాసనతో నుంచును. పండ్లను శుభ్రముగ నుంచును. బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0.

సుఖన్జాన్ (నూతనోత్పత్తి)

గాయములకు, కీళ్ళపట్టుకు, నొప్పులకు 6 మున్నోపులకు, కాళ్ళచేతుల పట్టుకు, మెడనొప్పి, కంఠనొప్పి, చర్మముమీద మంటలకు, దగ్గులకు, శీతలము, జలదోషము, విషజ్వరములకు, నడుమునొప్పి, కత్తి గాయములకు దోచ కాటుక, ఇతర విష కాటుకలకు, ఇంకను అన్ని నొప్పులకు వైపుర, తైలము మొదలగునవి పూత పూయు సకల నొప్పులకును ఉపయోగించును. బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0.

మదరాసు కెమికలు ఇండస్ట్రీసు (లిమిటెడ్) పోస్టు బాక్సు నెం. 1208, మదరాసు.

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి

(1045)

భృగువతి

శ్రీ గంగములకు

నంబి

బహువర్ణములగు నునుజుల మూత్రా మర్చమునండి చీములతో ప్రవించుచుండెడి, కెల్ల కేక, పచ్చ కేక గత్తెక నీరు చుగురు నాళనాళము మూత్రము బొట్టు బొట్టు ఒడుట మాటి మాటికి మూత్రము విగర్జన చేయుట పొత్తికడుపు నరములు దిగదీయుట మూత్రము వచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట యిటువంటి లక్షణములు గల కేకరోగ సామాన్యములను మొదలంటి నిర్మిలేయను, మరియు నూతనముగ సంభవించిన కేకరోగములను 48 గంటలలోపుగ గుణమును బొందించును. మూత్రనాళమును కస్తీతి (ఆనగా మూత్రపుత్తి) శుభ్రపరచి నరములకు అధిక బలమును కలగ జేయును. (క్రయము బుడ్డి 1-కి రూ. 1-12-0) షాగొంగు మర్రి, పోస్టేజ్ కరెరాలు చేరుగా నివ్వలయును. మా మందుల జాబితాను, కొరవారికి ఉచితముగా పంపబడును.

అయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారప్పకవి, మద్రాసు. తంజిల్డన్:-పండిట్, మదరాసు.

బహుమానము

వైద్య నిద్య

ఆయురారోగ్యైక్వర్ణములను మార్గదర్శి అన్ని భావలలో దొరుకును.

రాజ్యపతి వారాహుణ్ణి కేళివతి, 8198) 27, చీకాబాదగోడ్డు మదరాసు.

తాళిసాదిచూరము

(కార్తవీర్యసంహిత)

తాళిసాదిచూరము ను శాస్త్రసంహితలకు బలమిచ్చును. దగ్గు ఎగరూడిరోగమును పోగొట్టును. తాళిసాదిచూరము దగ్గుతో పాడిన జ్వరమును, వాంతులను, అతిసారమును పోగొట్టును. తాళిసాదిచూరము ముడుగురోగములలో మిక్కిలి యుపయోగకరము. తాళిసాదిచూరము ముష్టిహము, గ్రహణిరోగము, పాండురోగములను పోగొట్టును. తాళిసాదిచూరము చిన్న పిల్లలకు తరుచుచున్న జుబుల దగ్గుల పోగొట్టును. తాళిసాదిచూరము గట్టిదీప్తిలకు కచ్చు అయిచి, వాలిలను పోగొట్టును. తాళిసాదిచూరము గొంతుక రాచుకొనిపోవుట, న్యూరహీసు మొదలగు గొంతు సంబంధమైన వ్యాధులందు విక్కిలి యుపయోగించును. వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధర్మము. (సామ) చూరము 10 ఈ 1-8-0 తేల్లెట్లు 80-కి 0-8-0 ఉపయోగము వైద్యకురు దాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. ఇంద్ర అయుర్వేదపాఠశాల, లిమిటెడ్, 9 మార్టిన్ రోడ్, మాంటూరో, మదరాసు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

ప్రాచీన ప్రసిద్ధి నేందిన

(219)

హిందూస్థానమందు స్థాపించబడియుండు

ఆయుర్వేదబోషధాలయము

స్థాపితము 1881 సం॥

ఆతంగనిగ్రహబోషధాలయము కోరి వ్రాయు వాండకు ఆయురారోగ్యాభివృద్ధి వర్ధిల్లు ఒక గ్రంథమును తపాలు ఖర్చు సహా కొరకనే ఉచితముగా పంపుచున్నాము.

మా యొక్క ప్రతి ఒకటి కావలయు ననిన లోకలో ఏజంట్లు ఇండియన్ ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్ చెనాబజారు రోడ్డు

ఆతంగనిగ్రహబోషధాలయం

26 బ్రాడ్వే, మదరాసుకు వ్రాసేడి.

ది ఇన్ డెవెన్ డెంటు

ప్రేడింగు కంపెనీ

7 ఏ-భోర్టువిధి, బొంబాయి.

మాది, నాలు, బంగారము, వెండి, కాయభాస్వములు మున్నగువాటిలో కమిషను పుచ్చుకొని మేము వ్యాపారము చేయుచున్నాము. గాన ఇక్కడనుండి ఏదైనను కావలసి యున్నను, లేక ఇతర బాగాల వస్తువులు యిక్కడ విక్రయించ వలసియున్నను మాకు తెలుపకోరదు. (57)

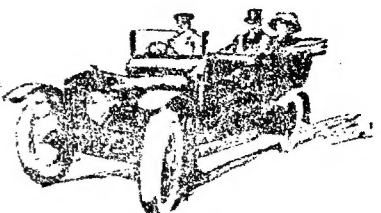
(2081) "కత్తికట్టలు"

కెడ్డకత్తి గల్లి గజము పొదుగు గలవి. సాగవైనవి 1-కి రూ. 4-8-0.

దజను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజిఖర్చుచేరే వలయువారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc వెద్దాపురం. (గోవావరజిల్లా)

తెలిగాఫీక్ ఆర్డరు: "ఇండస్ట్రీసు" వెద్దాపురం.

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

ఈపాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు కట్టిన, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవర్లుగా తయారై సర్టిఫికేట్లు గవర్నమెంటు లైసెన్సు పొందగలరు. బస దొరకును. భోజనమునకు నెల 1-కి రూ. 16 లు చొప్పున ఇచ్చించవలెను. (11)

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE.

Post Box No. 1004, Kilpauk, Madras

గృహ నిర్మాణము 109

కృష్ణా, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గరిజాము జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక.

మా స్వంత పడవలమీద రంగూనునుంచి. టేకు కలప తెప్పించుటచే నవుకగా ప్రశస్తమైన, టేకుమానాలు కమ్ములు, దూలములు, రవునుతుండ్లు చిల్లరగానున్న, వర్తకులకు టోకు ధరలకున్న విక్రయించు చున్నాము. చెన్నపట్టణం కేటకంపై మా కేట్లు తక్కువ, రయలు చార్జీలు కూడా తక్కువగ నుండును. కావల్సివారు, ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయుడు, కంపెనీవారికి

టేకు కలపవర్తకులు, కాకినాడ.

కుష్టురోగనివారణి

యోగ్యతావ్రములు (873)

కుష్టురోగములు నివారణ కావను అనుమానముతో వ్యాధి రేల కృద్ధిపరచుకొనెదరు? కేసు 18 సం॥ర ములనుంచియు నాన్నే హితులు కొందరు 5, 6 సం॥ర ములనుంచియు, కుష్టుము స్ఫుర్తజ్ఞానములేని మచ్చలు, పొడలు (Coloured spots) మొదలగువాటిచే బాధపడుచుంటిమి. వీరి "కుష్టురోగనివారణి" నేనించి రోగవిముక్తులమై చాలసఖముగా యున్నాము.

N. వెంకటరెడ్డి, భూస్వామి, కంఠేరు కృష్ణజిల్లా ఆస్పదక కుష్టురోగములను, తుదుర్బుటలో దీనినిమించి దివ్యావధము లేదు. గుణములేదని ఋజువుచేయవారికి రు 116 లు బహుమానము "మా కుష్టురోగనివారణి" ఘనతనిని మాయ కుష్టురోగాంతకములు బయలుదేరుచున్నవి. జాగ్రత్త. ఒక నెల దినములకంటె అధికముగా సరిపడుచుండు డబ్బా రూ. 6-0-0. ది రెడ్డి అండ్ కో, గోపాలపురం. (8382-873) కొత్తపేటపోస్టు (గోవావర జిల్లా)

మదనకామేశ్వర లేవ్యాది

దుర్బులులపాలిటి సంజీవి:— టేకుము, నిక్కాక, కుక్కి నవ్వుము, నిస్సత్తున, అతిమూత్రము, మొదలగు వాటిని హరించి మంచి బలమును, యవ్వనమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, సంతాన ప్రాప్తిని, కలిగించు వర్తనాదము. 2 డబ్బీలు చాలును: 20 ఈ డబ్బీ రు 1-4-0. వి. పి. చార్జి 0-8-0 (3851) రోజుపుష్ప లేవ్యాదు:— ఇది మలబద్ధమును పోగొట్టి కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాయము 15 ఈ॥ డబ్బీ రు 0-10-0, వి. పి. చార్జి 0-7-0. [1] పి. కె. పి. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, వెరీదేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ ఆయుర్వ్యగ్రంథములో జగ్గునీ గారడి, యోగదృష్టి నాస్థానము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రకాత్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లకేక తమాసాలు విచిత్ర విసోదవిద్యలు గలవు. ఇంగ్లీషు గాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమివైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని నెల రూ. 4-0-0 లు. (2118-888) పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరు జిల్లా.